ЧАСТИНА ДРУГА

МЕРІ ПОППІНС ПОВЕРТАЄТЬСЯ

Переклад Євгенії Горевої

ЗМІЙ

Був ранок, та такий, коли все сяє і виблискує, наче світ за ніч добре вимили й натерли.

Вишнева Вуличка угорі блискала до сонця шибками вікон — у будинках саме відчиняли віконниці. А внизу її залиту сонцем поверхню темними смужками переписували тонкі тіні вишень.

Але ще ніде ніщо не гомоніло, дзвенів тільки дзвінок Морозивника, що возив вулицями свого візка.

"Не минай мене! Купи!" — закликав плакат на передку.

Ось із-за рогу вийшов Сажотрус і підняв свою чорну від сажі руку.

Морозивник подзенькотів до нього.

— На пенні, — попросив Сажотрус.

І, спершись на свої мітелки, став кінчиком язика лизати морозиво. Вилизавши все, він обережно загорнув крихке відеречко в хустину й сховав у кишеню.

— Ви не їсте відеречок? — вражено спитав Морозивник.

— Ні, я збираю колекцію! — відповів Сажотрус, підняв свої мітли й подався до будинку Адмірала Бума — через парадний вхід, бо ж чорного в Адміраловому будинку не було.

Морозивник, видзвонюючи, знов повіз свого візка Вуличкою, і на ньому замигтіли смужки тіней і світла.

— Зроду ще тут не було так тихо! — промимрив Морозивник, зиркаючи на всі боки — чи ніде часом не видно покупців.

Тієї ж таки миті з Будинку Номер Сімнадцять почувся крик.

Морозивник мерщій повіз туди візка, сподіваючись на заробіток.

— Несила моя! Просто несила більше! — кричав містер Бенкс, сердито бігаючи від надвірних дверей до сходів і назад.

— Що сталося? — злякано спитала місіс Бенкс, вибігаючи з їдальні. — Що це ти там ганяєш ногами по всьому передпокої?

Містер Бенкс добре загилив ногою, і щось чорне підлетіло вгору аж до середини сходів.

— Мій капелюх! — процідив він крізь зуби. — Мій новісінький капелюх!

Він кинувся на сходи і знов підгилив капелюха ногою. Капелюх, мов дзиґа, закрутився на плитах підлоги і впав під ноги місіс Бенкс.

— Що? Що з ним трапилось? — стурбовано спитала місіс Бенкс. Нишком вона потерпала, чи не трапилося чого з містером Бенксом?

— Подивися, то й побачиш! — ревнув він на неї.

Місіс Бенкс, тремтячи, нахилилася і підняла капелюха з підлоги. Він увесь був у великих, лиснючих, масних плямах і якось чудно пахнув.

Вона ще понюхала його криси.

— Так, наче гуталін, — сказала вона.

-Це справді гуталін! — підкреслив містер Бенкс— Робертсон Ей наваксував мого капелюха гуталіном — почистив його щіткою для взуття.

У місіс Бенкс від жаху опустилися кінчики вуст.

— Невідомо, що скоїлося з цим Будинком! — вів своєї містер Бенкс. — Нічого не зроблять так, як слід!

Віками! Вода для гоління — мов окріп, кава — як лід! А оце тобі ще й таке!

Він смикнув капелюха з рук у місіс Бенкс і вхопив портфеля.

— Я йду! — гукнув він. — 1 не знаю, чи повернуся коли. Можливо, подамся в морські мандри.

З цими словами він насунув капелюх на голову, хряснув дверима й вибіг у хвіртку так швидко, що збив з ніг Морозивника, який з цікавістю слухав цю розмову.

— Самі ж ви й винні! — сердито сказав містер Бенкс. — Чого вам тут стовбичити?

І він швидко попростував до Сіті, а його наваксований капелюх виблискував на сонці, мов коштовний камінь.

Морозивник обережно підвівся і, пересвідчившись, що всі кістки цілі, сів на край тротуару, з'їв велику порцію морозива й аж тоді підбадьорився.

— Ой лишенько! — вимовила місіс Бенкс, почувши, як хряснула хвіртка. — Це таки правда! Усе в нас тепер не так, як слід. То те, то інше. Відколи Мері Поппінс пішла собі, навіть не попередивши, усе в нас негаразд.

Місіс Бенкс сіла на нижній східець, витягла хустинку й заплакала.

І, плачучи, вона згадала все, що сталося, відколи Мері Поппінс так несподівано й загадково зникла.

— Тут тобі була, й тут тобі щезла! Просто хоч плач! — хлипала місіс Бенкс.

Невдовзі після Мері Поппінс з'явилася нянька Грін і покинула службу, не добувши навіть тижня, бо Майкл плюнув на неї. Потім прийшла нянька Браун, яка одного разу вийшла на прогулянку і зникла назавжди. Уже аж далеко згодом виявилося, що разом з нею зникли і всі срібні ложки.

Після няньки Браун з'явилася міс Квіглі, гувернантка, яку довелося звільнити, бо вона щоранку, перед сніданням по три години грала гами, а містер Бенкс не дуже кохався в музиці.

— А далі, — хлипала в хустинку місіс Бенкс, — Джейн захворіла на кір, і душ у ванній лопнув, і вишні мороз побив, і ...

— Пані, я...

Місіс Бенкс підвела голову й побачила перед собою місіс Брілл, куховарку.

— У кухні сажа зайнялася в комині! — буркнула місіс Брілл.

— О Господи! Чи буде цьому край? — скрикнула місіс Бенкс. — Скажіть Робертсонові Ею, щоб погасив. Де він?

— Спить у комірчині, пані. А вже коли цей парубійко спить, його ніщо в світі не розбудить, хіба землетрус або полк барабанщиків, — казала місіс Брілл, спускаючись слідом за хазяйкою вниз на кухню.

З горем та з бідою вони удвох погасили сажу, але й це ще був не кінець злигодням місіс Бенкс.

Не встигла вона поснідати, як угорі на сходах щось гучно тріснуло, заторохтіло й гупнуло додолу.

— А це що таке? — підхопилася місіс Бенкс і кинулась нагору.

— Ой, нога, нога! — лементувала покоївка Елін. Вона сиділа на сходах, серед черепків порцелянового посуду, і голосно стогнала.

— Що з вашою ногою? — неласкаво спитала місіс Бенкс.

— Поламала! — понуро сказала Елін, злігши на поруччя сходів.

— Дурниці, Елін! Ви розтягли собі сухожилля в кісточці, та й годі!

Але Елін тільки знову застогнала.

— Ох, поламала ногу! Що ж мені тепер робити? — заголосила вона.

Тієї ж миті в Дитячій щосили заверещали Близнята. Вони побилися за синю целулоїдну качечку. За їхнім пронизливим вереском не так чути було сварку Джейн і Майкла: вони малювали на стіні малюнки й ніяк не могли дійти згоди, який хвіст пасує зеленій конячці — червоний чи фіолетовий.

А над усім тим гамором і вереском, немов барабан бухкав, раз у раз басувала Елін:

— Ох, поламала ногу! Що ж мені тепер робити?

— Ну, — сказала місіс Бенкс, рвучко обернувшись до Дитячої, — це вже остання краплина.

Вона довела Елін до ліжка і приклала їй на кісточку холодний компрес. Тоді кинулася нагору в Дитячу.

Джейн з Майклом підбігли до неї.

— Хвіст краще червоний, правда ж? — спитав Майкл.

— Ой, мамо, нехай він не плете дурниць! Не буває коней з червоним хвостом, еге ж?

— А з фіолетовим що — буває? Ну, кажи, буває? — скрикнув Майкл.

— Моя качка! — верещав Джон, вихопивши іграшку в Барбари.

— Моя, моя, моя! — захбдилася Барбара, вхопивши її з рук у Джона.

— Діти, діти! — розпачливо заломила руки місіс Бенкс. — Замовкніть, бо я збожеволію!

На мить запала тиша: всі четверо з цікавістю втупилися в матір. Чи справді вона збожеволіє? А яка вона тоді буде?

— Ось що, — сказала місіс Бенкс. — Ваша поведінка мені не подобається. Бідолашна Елін забила кісточку на нозі, і вас нікому доглянути. Тож підіть у Парк і погуляйте там до чаю. Джейн, Майкле, наглядатимете за малятами. Джоне, дай погратись качечкою Барбарі, а ввечері знов забереш. Майкле, ти можеш узяти туди свого нового змія. Ну ж бо, надягайте капелюшки і гайда!

— А я хочу домалювати коня! — закомизився Майкл.

— І чого нам іти в той Парк? — затялася Джейн.— Там нема чого робити.

— Того, — сказала місіс Бенкс, — що мені потрібен спокій. І якщо ви зараз послухаєтеся і будете гарними дітками, до чаю буде кокосове печиво.

І не встигли вони розвередуватись знову, як вона понадягала всім їм на голови капелюшки і швиденько вирядила дітей униз.

— Обережно переходьте вулицю! — гукнула вона, коли вони вже виходили у хвіртку. Джейн везла у візочку Близнят, а Майкл ніс свого змія.

За хвірткою діти спершу глянули праворуч. Нічого.

Тоді поглянули ліворуч. Там теж не було нікого, тільки в кінці Вулички дзеленькотів дзвоник Морозивника.

Джейн швиденько рушила через вулицю. Майкл потюпав слідком.

— Ну й життя! — плаксиво сказав він до свого змія. — Ніколи тобі ні в чому не щастить.

Джейн довезла візочок до озера.

— Ану, — сказала вона Близнятам, — дайте сюди качку!

Близнята вп'ялися в качку руками з обох боків і заверещали. Джейн розчепила їхні пальці.

— Дивіться! — сказала вона і кинула качку в озеро. — Дивіться, дітоньки, вона пливе до Індії!

Качка загойдалася на воді й попливла. Близнята, хлипаючи, дивились на неї. Джейн оббігла озеро, спіймала качку і знов пустила її пливти.

— А тепер, — весело сказала вона, — хай пливе в Саутгемптон!

Близнят, як видно, це не дуже розважило.

— А тепер до Нью-Йорка! Малі заплакали дужче. Джейн сплеснула руками.

— Майкле, ну що нам з ними робити? Віддай її їм — вони поб'ються, а не давай — вони плачуть!

— Я зараз їм змія пущу! — сказав Майкл. —Дивіться, діти, дивіться!

Він підняв догори гарного, зелено-жовтого змія і заходився розмотувати шнурок. Близнята дивилися на все те з слізьми в очах, зовсім неохоче. Майкл підняв змія над головою і трохи пробіг. Змій полопотів у повітрі й ляпнувся на траву.

— А ти ще раз! — підбадьорила брата Джейн.

— Ти потримай, як я побіжу, — сказав Майкл. Цього разу змій піднявся трохи вище. Але коли

він поплив угору, його довгий, оздоблений китичками хвіст зачепився за гілля липи, і змій мляво повис серед листя.

Близнята одчайдушно заголосили.

— О Господи! — сказала Джейн. — Нічого ніколи не виходить так, як треба!

— Агов, агов! Що це тут у вас? — почувся чийсь голос позад них.

Діти обернулись і побачили Паркового Доглядача, що здався їм дуже показним у своїй яскравій куртці та кашкеті з козирком. Він підбирав порозкидані папірці, настромлюючи їх на гострий кінець палиці.

Джейн показала на липу. Доглядач позирнув туди. Обличчя його вмить зробилося суворе.

— Еге-ге, ви порушуєте правила! Тут не дозволяється смітити, щоб ви знали — ні на землі, ні на деревах! Взагалі ніде!

— Це не сміття. Це — змій, — сказав Майкл.

І тоді раптом на обличчі в Доглядача заграла ніжна, розчулена, трохи безглузда усмішка. Він підійшов до липи ближче.

— То це змій? Он воно що! А я ж не пускав змія вже хтозна й відколи — відколи був хлоп'ям!

Він миттю виліз на дерево і зліз, легесенько затиснувши змія під пахвою.

— Ну, — сказав він, — отепер ми намотаємо шнурочок і пустимо його, і воно полетить-полетить!

Він простяг руку до палички. Майкл міцно стиснув її в руках.

— Дякую, але я хочу сам.

— Ну, я тобі допоможу, добре? — покірно сказав Доглядач. — Я ж тобі його зняв, і, знаєш, я ж не пускав змія, відколи ще був хлоп'ям!

— Добре, — сказав Майкл.

Він не хотів здаватися жорстоким.

— Ох, щиро дякую! — радісно скрикнув Доглядач. — Отже, я беру змія і ступаю десять кроків по моріжку. А як скажу: "Гайда!" — ти побіжиш.

Доглядач рушив, уголос відлічуючи кроки:

— ... вісім, дев'ять, десять!

Він обернувся і підняв змія над головою.

— Гайда! Майкл побіг.

— Пускаю! — крикнув Доглядач.

Майкл почув позад себе легеньке лопотіння. Шнур натягався, аж паличка шарпалася у хлопця в руках.

— По-олетіло! — скрикнув Доглядач. Майкл озирнувся.

Змій летів у небі, нестримно набираючи висоту. Він здіймався вище й вище, — дедалі меншою зелено-жовтою цяткою коливаючись у блакиті.

У Доглядача полізли на лоб очі.

— Зроду не бачив такого змія. Навіть як був хлоп'ям, — промимрив він, вдивляючись у височінь.

Легенька хмарка набігла на сонце і за мить попливла далі.

— Вона летить на змія, — стурбовано прошепотіла Джейн.

Зелено-жовтий хвіст змія коливався усе вище й вище, поки став здаватись ледве помітною темною цяточкою в небі. Хмарка повільно пливла на нього. Ближче, ближче!

— Ну, все, — сказав Майкл, коли цяточка зникла за тонким сірим серпанком.

Джейн стиха зітхнула.

Близнята тихенько сиділи у візочку. Дивна тиша запанувала над ними всіма. А шнур так і рвався в Майкла з рук, ніби зв'язуючи їх з тією хмаркою, а землю з небом. Затамувавши подих, вони всі чекали, коли змій з'явиться знову.

І раптом Джейн не втерпіла.

— Майкле, — скрикнула вона, — тягни, тягни! Вона торкнула натягнутий шнур рукою. Майкл обернув паличку і потягнув скільки мав

сили. Шнур не піддавався. Хлопець знов потягнув, і знов — поки геть засапався.

— Не можу! — сказав він. — Не тягнеться!

— Давай удвох! — скрикнула Джейн.

Але хоч як вони тягли, шнур не піддавався, і змій не показувався з-за хмарки.

— Ану я! — поважно сказав Доглядач. — Коли я був малий, ми робили отак...

І він узявся за шнур трохи вище від Джейн і рвучко, раптово смикнув.

Шнур нібито злегка піддався.

— Ану всі гуртом — раз! — гукнув Доглядач.

Він скинув кашкета і міцно вперся ногами в землю. Джейн з Майклом потягли що мали сили.

— Спускається! — засапано сказав Майкл.

Враз шнур подався, і якась невеличка в'юнка тінь, пробивши сіру хмарку, попливла донизу.

— Змотуй! — просичав Доглядач, блимнувши оком на Майкла.

Але шнур тепер намотувався на паличку ніби сам собою. Все нижче й нижче спускався змій, перекидаючись і шалено метляючи вгорі.

Джейн ковтнула повітря.

— Що ж це таке? — вигукнула вона. — Це не наш змій! Це якийсь зовсім інший!

Усі вп'ялися в нього очима.

І таки справді. Згори спускався не їхній зелено-жовтий змій. Цей мав інший колір — темно-синій.

Змій спускався все нижче, звиваючись і підскакуючи.

Раптом Майкл закричав:

— Джейн! Джейн! Та це ж зовсім не змій! Це наче... Ох... Це ж наче...

— Змотуй, Майкле, змотуй швидше! — аж задихалася Джейн. — Я більше не можу!

Бо, хоча те, що було на кінці шнура, ширяло ще високо — вище найвищих дерев, — та все ж його стало краще видно. Зелено-жовтого змія не було ані сліду, замість нього вгорі витанцьовувала якась постать, нібито чужа і водночас дивно знайома — в синьому пальті з срібними ґудзиками і солом'яному капелюшку, оздобленому стокротками. Під пахвою в неї була парасолька з головою папуги на кінці держачка, в одній руці — брунатна килим'яна сумка, а другою постать міцно трималася за шнур.

— Ох! — радісно вигукнула Джейн. — Це вона!

— Я так і знав! — закричав Майкл, тремтячими руками змотуючи шнур на паличку.

— Моя ненько! — кліпаючи очима, сказав Доглядач. — Моя ненечко!

А постать спустилася ще нижче. Тепер вона вже черкалася верховіття дерев. Ось стало видно обличчя з такими знайомими рисами, чорні, як вугілля, коси, ясні сині очі і ніс, трішки задертий догори, мов у дерев'яної ляльки. Коли останні метри шнура почали намотуватись на паличку, постать попливла донизу поміж липами, і ось вона гордовито опустилась на траву.

У Майкла випала з рук паличка. Він метнувся до неї, а Джейн — слідком.

— Мері Поппінс, Мері Поппінс! — кричали обоє, вчепившись за неї.

А позад них у візочку заходилися Близнята, мов півники на світанку, і Доглядач Парку то розтуляв, то стуляв рота, ніби хотів щось сказати, та все ніяк не знаходив слів.

— Прийшла! Прийшла! Прийшла! — на всі груди кричав Майкл, хапаючись то за її руку, то за сумку, то за парасольку, — що на очі трапило, — аби лише мати певність, що це таки вона, Мері Поппінс.

— Ми знали, що ви повернетесь! Ми знайшли ваш лист про "о ревуар"! — гукнула Джейн, обвиваючи руками синє пальто.

Задоволена усмішка майнула по обличчі Мері Поппінс, торкнувши і уста, і трішки задертий ніс, і сині очі. Але відразу й зникла.

— Будьте такі ласкаві, пригадайте, що ми — в Громадському Парку, а не в Зоопарку. Як ви поводитесь?!

Таки можна подумати, що опинився в Зоопарку! А де, дозвольте запитати, ваші рукавички? Діти враз кинулись шукати по кишенях.

— Гм! Надягніть їх, будь ласка!

Тремтячи з хвилювання й захвату, вони понатягали рукавички і налягли капелюшки.

Мері Поппінс підійшла до візочка. Близнята радісно залебеділи, коли вона повмощувала їх зручніше й розправила плед. Потім вона озирнулася довкола.

— Хто пустив цю качку в озеро? — спитала вона таким знайомим їм сердитим голосом.

— Я, — сказала Джейн. — Забавляла Близнят. Вона пливе до Нью-Йорка.

— Ну, ось що, витягни її звідти! — звеліла Мері Поппінс. — Вона попливе не до Нью-Йорка чи куди там ще, — а Додому Пити Чай.

І, почепивши свою килим'яну сумку на ручку візка, вона рушила з ним до виходу з Парку.

Доглядач, що раптом віднайшов мову, заступив їй дорогу.

— Слухайте-но, — сказав він, уп'явшись у неї очима. — Мені доведеться написати рапорт. Це порушення правил! Отак звалюватися на голову! І звідки, хотів би я знати, звідки?

Він замовк, бо Мері Поппінс зміряла його з голови до п'ят таким поглядом, що йому раптом захотілось опинитися десь-інде.

— Якби я була Доглядачем Парку, — промовила вона згорда, — я б надягла на голову кашкета і по-защібалася. Дозвольте!

І, відвівши його вбік владним порухом руки, вона повезла візок далі.

Доглядач, спаленівши з сорому, нахилився підняти кашкета. А коли він випростався, Мері Поппінс із дітьми вже сховалися за хвірткою Будинку Номер Сімнадцять.

Доглядач подивився на доріжку. Тоді позирнув на небо і знов на доріжку.

— Зроду-віку такого не бачив! — сказав він тремтячим голосом. — Навіть як був хлоп'ям!

І, вкрай спантеличений, щось бурмочучи собі під ніс, подався геть.

— О, та це ж Мері Поппінс! — сказала місіс Бенкс, коли вони увійшли до передпокою. —Звідкіля ви взялися? З блакиті небес?

— Авжеж, — радісно почав був Майкл. — Вона спустилася на...

Він раптом урвав, бо Мері Поппінс кинула на нього грізний погляд.

— Я зустріла їх у Парку, пані, — сказала вона, обернувшись до місіс Бенкс, — і забрала додому.

— Отже, ви залишитесь у нас?

— Так, пані, на якийсь час.

— Але ж, Мері Поппінс, минулого разу ви пішли від нас, не попередивши. Звідки я знатиму, що ви знову такого не зробите?

— Нізвідки, пані, — спокійно відповіла Мері Поппінс.

Місіс Бенкс сторопіла.

— Але ж... але ж... як ви гадаєте? — нерішуче спитала вона.

— Я не можу сказати заздалегідь, пані.

— Ох! — тільки й вимовила місіс Бенкс, бо нічого іншого не спало їй тієї миті на думку.

І не встигла ще вона до кінця схаменутись, як Мері Поппінс, узявши свою сумку, повела дітей нагору.

Місіс Бенкс дивилася їм услід, поки почула, що двері Дитячої тихенько зачинилися за ними. Аж тоді вона полегшено зітхнула і кинулася до телефону.

— Мері Поппінс повернулася! — радісно повідомила вона в трубку.

— Справді? —сказав містер Бенкс на тому кінці дроту. — Ну, то, може, я теж повернуся.

І повісив трубку.

Нагорі в Дитячій Мері Поппінс скинула пальто. Вона повісила його на гачок біля дверей спальні. Тоді скинула капелюшок і хазяйновито почепила його на ріжок ліжка.

Джейн з Майклом стежили за її рухами, такими знайомими їм. Усе в ній було таке самісіньке, як завжди. їм аж не вірилося, що вона їх кидала.

Мері Поппінс нахилилася і відімкнула сумку.

В сумці не було нічого, крім величезного градусника.

— А для чого він? — спитала з цікавістю Джейн.

— Для тебе, — відповіла Мері Поппінс.

— Та я ж не хвора, — заперечила Джейн. — У мене вже два місяці немає кору!

— Розтули рота! — сказала Мері Поппінс таким голосом, що Джейн умить заплющила очі й роззявила рота. І градусник опинився там.

— Я хочу знати, як ви поводились, поки мене не було, — суворо пояснила Мері Поппінс.

Вона вийняла градусник і піднесла його до світла.

— "Недбала, легковажна і нечепурна", — прочитала вона.

Джейн тільки очі витріщила.

— Гхм! — сказала Мері Поппінс і впхнула градусник у рота Майклові.

Він міцно стиснув градусника губами, але вона вирвала його і прочитала:

— "Дуже крикливий, неслухняний і настирливий хлопчак".

— А от і ні, — буркнув сердито Майкл. Замість відповіді вона тицьнула йому градусника

під ніс, і він прочитав по буквах:

— "К-р-и-к-л-и-в-и-й..."

— От бач! — сказала Мері Поппінс, переможно дивлячись на нього.

Потім вона поставила градусник Джонові.

— "Вередливий і задерикуватий", — така була його температура.

А коли перевірили температуру в Барбари, на градуснику стояло:

— "Вкрай розпещена!"

— Гхм! — пирхнула Мері Поппінс. — Здається, я повернулася вчасно!

Наостанку вона швидко поставила градусник самій собі, мить потримала і, вийнявши, прочитала:

— "Дуже достойна особа, в усьому взірцева". Гордовита, вдоволена усмішка заграла на її устах,

коли вона вголос повідомила свою температуру.

— Так і має бути! — сказала вона повчально. — А зараз чай — і в ліжка!

Дітям здалося, що не минуло й хвилини, а вони вже напилися молока з кокосовим печивом, ще й викупались. Як звичайно, в Мері Поппінс усе робилося вмить. Гачки з петельками не розщібалися, а розлітались, ґудзики так і поривались розщібнутися, губка й мило літали, як блискавиці, а рушники витирали одним махом.

Мері Поппінс пройшлася біля ліжок і попідтикала дітям ковдри. її накрохмалений білий фартух аж лопотів, і від неї йшли чудові пахощі свіжопідсмаже-них грінок.

Підійшовши до Майклового ліжка, вона нахилилася й хвилину щось шукала під ним. Потім обережно витягла звідти своє розкладне ліжко, на якому лежало чепурненько складене усе майно Мері Поппінс: шматок "Сонячного", зубна щіточка, пакуночок шпильок для кіс, пляшечка парфумів, складний стільчик і коробочка м'ятних таблеток. Та ще сім байкових нічних сорочок, чотири бавовняних, черевички, доміно, дві шапочки для купання і альбом з листівками.

Джейн з Майклом спантеличено попідводилися на ліжках.

— Де це все тут узялося? — допитувався Майкл. — Я разів із сто лазив під ліжко, і я добре знаю, що там його не було.

Мері Поппінс не відповіла. Вона почала роздягатись.

Джейн з Майклом перезирнулися. Адже вони знали — розпитувати дарма: Мері Поппінс ніколи нічого не розповідає.

Вона скинула свій накрохмалений білий комірець і взялась розщібувати ланцюжок на шиї.

— Що там усередині? — зацікавився Майкл, задивившись на маленький золотий медальйон на ланцюжку.

— Портрет.

— Чий?

— Дізнаєшся, як настане час — не раніше, — не-вдоволено сказала вона.

— А коли час настане?

— Коли я піду звідси.

Вони злякано витріщилися на неї.

— Але ж, Мері Поппінс! — скрикнула Джейн. — Ви ж нас більше ніколи не покинете, ні?

Мері Поппінс пильно глянула на неї.

— Веселеньке життя в мене буде, — озвалась вона, — якщо я його все пробуду з вами!

— Але ж ви залишитеся? — гаряче благала Джейн.

б*

Мері Поппінс підкинула на долоні медальйон.

— Залишуся, поки не урветься ланцюжок, — коротко сказала вона.

І, нап'явши на голову нічну сорочку, почала під нею роздягатись.

— Тоді нічого, — прошепотів Майкл до Джейн. — Я бачив — ланцюжок дуже міцний.

І він бадьоро кивнув їй головою. Вони підібгали ноги, кожне в своїй постелі, і дивилися, як Мері Поппінс таємниче вовтузиться під своїм наметом з нічної сорочки.

І вони згадали, як вона вперше з'явилась у Вишневій Вуличці і скільки потім сталося усього дивовижного і неймовірного; згадали, як вона полетіла від них на парасольці, коли змінився вітер, про довгі, тоскні дні без неї і про її сьогоднішнє чудесне повернення з неба...

Майкл раптом стрепенувся.

— А змій? — сказав він і сів у ліжку. — Я зовсім забувся! Де мій змій?

Голова Мері Поппінс виткнулася з-під нічної сорочки.

— Змій? — промовила вона сердито. — Який тобі змій? Що за змій?

— Мій, з китичками, жовтий і зелений! Той, що ви на ньому спустились додолу, на шнурку від нього!

Мері Поппінс уп'ялась у нього очима. Він не знав, чого в них було більше — подиву чи гніву, але й те й те було — він добре бачив.

Та ще зловісніший, ніж погляд, був у неї голос, коли вона озвалася:

— Якщо я тебе добре зрозуміла, — вимовила вона звільна, крізь зуби, — то я ніби спустилася звідкись на шнурку?

— А хіба ж ні?.. — затнувся Майкл. — Сьогодні. З хмари. Ми вас бачили.

— На шнурку? Як та мавпа в цирку чи павук на павутині? Я? Так, Майкле Бенкс?

Мері Поппінс так розгнівалася, що здавалася удвічі вища, ніж була насправді. Величезна й грізна, вона височіла над ним у своїй нічній сорочці, чекаючи відповіді.

Майкл для певності вчепився в постіль.

— Не обзивайся більше, Майкле! — застережливо прошепотіла з свого ліжка Джейн.

Але він уже не міг спинитися.

— Ну то де тоді мій змій? — хоробро сказав він. — Якщо ви не спустились... е-е... так, як я сказав, то де дівся змій? Його на шнурі не було.

— Ум-гу? Виходить, була я? — допитувалася вона з глузливим сміхом.

Аж тепер він збагнув, що дарма говорити. Він нічого не доведе. І він мусив поступитися.

— Н-ні, — промовив він тоненьким, жалібним голосом. — Ні, Мері Поппінс.

Вона відвернулась і вимкнула світло.

— Твоя поведінка, — гостро сказала вона, — не поліпшилася, відколи я пішла звідси. На шнурку, отак-то! Мене ще ніколи так не ображали! Зроду!

Вона гнівно відкинула ковдру на своїй постелі, швидко лягла і вкрилася з головою.

Майкл лежав нищечком, ще й досі вчепившись руками в постіль.

— Вона ж спустилась, правда, Джейн? Ми ж бачили, — раптом прошепотів він до сестри.

Та Джейн не відповідала. Вона тільки вказала на двері спальні.

Майкл обережно підвів голову.

Біля дверей на гачку висіло пальто Мері Поппінс. Срібні ґудзики на ньому блищали при світлі нічника. А з кишені виткнулася ціла низка китиць — паперових китиць з хвоста зелено-жовтого змія.

Діти довго дивилися на них.

Тоді кивнули головами одне одному. Вони ж бо знали — говорити нічого не треба, — з Мері Поппінс іноді трапляється таке, чого вони ніколи не зрозуміють. Вона повернулась — ось що найважливіше, її рівний подих долинав до них з розкладного ліжка. І їм раптом стало так спокійно, й гарно, й радісно.

— Добре, Джейн, нехай хвіст буде фіолетовий, — несподівано прошепотів Майкл.

— Ні-ні, Майкле! — відказала Джейн. — Червоний кращий.

Незабаром у Дитячій не стало чутно нічого, крім спокійного людського дихання...

П-п! П-п! — казала містерова Бенксова люлька. Теньк! Теньк! — казали спиці місіс Бенкс. Містер Бенкс поклав ноги на ґрати каміна й трохи придрімнув.

Перегодом місіс Бенкс озвалася:

— То як, ти думаєш податися в морські мандри? — спитала вона.

— Е-е... мабуть, що ні. З мене поганенький моряк. А знаєш, з капелюхом усе добре обернулося. Мені його наваксували тут на розі геть увесь, і він став як новенький. Навіть кращий. Ну, а Мері Поппінс повернулася, то вода для гоління тепер буде така, як слід...

Місіс Бенкс нишком усміхнулась, не кидаючи плести.

їй було радісно, що містер Бенкс поганенький моряк і що Мері Поппінс повернулася.

Унизу в кухні місіс Брілл робила Елін свіжу перев'язку.

— Я не дуже її полюбляла, коли вона тут була, — казала місіс Брілл, — одначе, правду мовити, сьогодні в Будинку все стало зовсім інакше. Спокійно, мов тобі в неділю, і чистенько, аж блищить, мов новенький дев'я-типенсовик. Я нічого не маю, що вона повернулася.

— 1 я теж, сказати правду, — підхопила Елін і подякувала місіс Брілл за перев'язку.

"1 я теж, — подумав сам собі Робертсон Ей, що дослухався до розмови через стіну комірчини. — Тепер хоч вряди-годи спочинок матиму!"

Він якомога зручніше примостився на перекинутій догори дном лопаті для вугілля і заснув, схилившись головою на щітки.

Але що думала про все це Мері Поппінс, ніхто ніколи не дізнався, бо вона думками ні з ним не ділилася й нікому нічого не розповідала.

МІС ЕНДРЮ ТА ІІ ЖАЙВОРОН

Була субота.

У передпокої Будинку Номер Сімнадцять по Вишневій Вуличці містер Бенкс постукував по барометру і казав місіс Бенкс, як зміниться погода.

— Вітер південний, помірний, температура не вища від звичайної, місцями грози; на морі легкі хвилі,— промовляв він. — Надалі прогноз невідомий. Гей, а це що таке?! — вигукнув він раптом, бо над головою в нього щось загупало й загримало.

Угорі на закруті сходів з'явився Майкл, дуже сердитий і набурмосений. Це він так гупав ногами, поволеньки переставляючи їх із східця на східець. А за ним, з Близням на кожній руці, ступала Мері Поппінс, підштовхуючи його коліном із східця на східець. Позаду йшла Джейн з капелюхами в руках.

— Головне — зрушити з місця. Іди, йди, будь ласка! — невблаганно приказувала Мері Поппінс.

Містер Бенкс обернувся від барометра і підвів очі в вгору.

— Ну, що це з тобою? — невдоволено спитав він Майкла.

— Я не хочу йти гуляти! Хочу гратись своїм новим паровозом! — заявив Майкл і вмить затнувся, бо Мері Поппінс саме підштовхнула його на східець нижче.

— Вигадки, синку! — сказала місіс Бенкс. — Звичайно ж, ти підеш гуляти. Хто багато ходить, у того дужі, довгі ноги!

— А мені короткі кращі! — буркнув Майкл, важко гупнувши ногою об наступний східець.

— Коли я був маленьким, — сказав містер Бенкс,— я любив ходити на прогулянки. Я щодня прогулювався зі своєю гувернанткою до другого ліхтаря й назад. І ніколи не вередував!

Майкл так і став на сходах, недовірливо дивлячись на батька.

— А хіба ви були маленьким? — вражено спитав він. Містер Бенкс, здавалось, дуже образився.

— Звичайно, що був. Я був гарнесеньким хлоп'ям із пишними ясними кучерями, в оксамитових штанцях і в черевичках з ґудзичками.

— Ніколи б не повірив, — сказав Майкл, умить збігши сходами наниз, уже з власної охоти, і вп'явшись очима в батька.

Він нізащо не міг уявити маленьким хлоп'ям цього дорослого, підстаркуватого, лисуватого чоловіка.

— А як звали вашу гувернантку? — спитала Джейн, підбігши слідом за Майклом. — Хороша вона була?

— її звали міс Ендрю, і вона була — Кара Небесна.

— Цс-с! — докірливо перехопила місіс Бенкс.

— Тобто я хотів сказати, — виправився містер Бенкс, — що вона була... е-е... дуже сувора. І ніколи не помилялася. І любила кожного загнати на слизьке, щоб він почував себе мов черв'ячок. Отака-то була міс Ендрю!

Містер Бенкс скривився на саму вже згадку про свою колишню гувернантку. Дзень —дзелень-дзелень!

Дзвінок на вхідних дверях задзеленчав так, що аж луна пішла по Будинку.

Містер Бенкс пройшов передпокій і відчинив двері.

На ґанку стояв хлопець, що розносив телеграми. Вигляд він мав страх поважний.

— Термінова телеграма Бенксам. Даватимете відповідь?

Він подав містеру Бенксові жовтогарячий конверт.

— Якщо новина добра, то я дам тобі шість пенсів, — сказав містер Бенкс. Він розірвав конверт і прочитав телеграму.

Обличчя його зблідло.

— Відповіді не буде, — уривчасто сказав він.

— І шести пенсів не буде?

— Звісно, що ні, — жалібно озвався містер Бенкс. Хлопець з докором поглянув на нього і ображено

вийшов.

— Ой лишенько, що там таке? — занепокоїлася місіс Бенкс, збагнувши, що новина дуже кепська. — Хтось захворів?

— Гірше, — жалібно мовив містер Бенкс.

— Пропали всі наші заощадження? — Місіс Бенкс так перелякалася, що вся пополотніла.

— Ще гірше! Недарма ж барометр показував бурю! І невідомий прогноз! Ось послухай!

Він розгладив телеграму і голосно прочитав:

Приїду до вас на місяць. Буду сьогодні о третій дня. Будь ласка, добре натопіть у спальні.

Юфимія Ендрю.

— Ендрю? О, таке саме прізвище, як у вашої гувернантки! — сказала Джейн.

— Це й є моя гувернантка, — мовив містер Бенкс, походжаючи по кімнаті і неспокійно куйовдячи решткі колишнього чуба. — її звати Юфимія. І сьогодні о третій вона приїжджає до нас.

— Та це не така вже й погана новина, — з полегкістю сказала місіс Бенкс. — Звичайно, доведеться приготувати для неї кімнату, але це нічого. Я радо привітаю цю славну бабусю...

— Славну бабусю! — ревнув містер Бенкс. — Ти сама не тямиш, що говориш! Славну бабусю! Моя ненько! Постривай, ось ти її побачиш, тоді скажеш! Нехай-но ти тільки її побачиш!

Він ухопив капелюх і плащ.

— Але ж, любий мій! — скрикнула місіс Бенкс. — Ти ж повинен зустріти її. Бо буде нечемно! Куди це ти йдеш?

— Куди-небудь! Куди очі дивляться! Скажи їй, що я помер! — жалібно мовив він і стрімголов кинувся з дому. Зовсім знервований і нещасний.

— Ой-ой-ой, Майкле, яка ж там вона, як тобі здається? — сказала Джейн.

— Цікавій кішці носа прищикнули, — озвалася Мері Поппінс. — Понадягайте капелюшки, будь ласка.

Вона посадовила Близнят у візок і повезла Вуличкою. Джейн із Майклом подалися за нею.

— Куди ми сьогодні підемо, Мері Поппінс?

— Через Парк, тоді за маршрутом тридцять дев'ятого автобуса, Головною вулицею, через міст і через залізничний переїзд — назад додому, — невдо-волено розтлумачила вона.

— Ну, то це ми йтимемо цілу ніч, — прошепотів Майкл, дрібочучи ззаду поряд із Джейн. — І проґавимо міс Ендрю.

— Вона ж приїздить на цілий місяць, — нагадала Джейн.

— А я хотів побачити, як вона саме приїде, — поскаржився він, ледве плентаючи і щосили човгаючи по асфальту.

— Ворушіться-но, будь ласка, — жваво сказала Мері Поппінс. — Замість вас можна було спокійно брати на прогулянку двох равликів!

Та коли діти її наздогнали, вона їх хвилин п'ять тримала під крамницею зі смаженою рибою, видивляючись на себе у вітрину.

Вона була вбрана в нову білу блузку в рожевий горошок, і на її обличчі, відбитому в склі понад купами смаженої мерлузи, грала втіха. Вона трохи розхристала на грудях пальто, щоб дужче було видно блузку, і їй здалось, що Мері Поппінс ще ніколи не була така гарненька. Навіть смажені рибини, затиснувши в ротах смажені хвости, так, здається, й прикипіли до неї круглими від захвату очима.

Аж ось Мері Поппінс злегенька, задоволено кивнула своєму відображенню й заквапилася далі. Вони перейшли Головну вулицю, звернули на міст і незабаром підійшли до залізничного переїзду. І тут Джейн із Майклом не витримали — кинулися поперед візка і, не спиняючись, добігли аж до Вишневої Вулички.

— Таксі! — раптом щосили гукнув Майкл. — Мабуть, це міс Ендрю.

Вони стояли на розі вулички, чекаючи на Мері Поппінс, і дивились, чи не видно міс Ендрю.

Таксі повільно проїхало до воріт Будинку Номер Сімнадцять. Тут воно зупинилося зі стогоном і брязком. Та й не диво, бо від коліс до даху воно все було напаковане речами. Самої машини майже й видно не було, так вона вся була вквітчана валізами — згори, з боків і спереду.

З вікон стирчали скриньки й кошики. Картонні коробки були поприв'язувані до підніжки, а два величезні саквояжі вмостились навіть на водієвому сидінні.

Аж ось і сам водій виринув з-під них і дуже обережно, ніби спускався з крутої гірської верховини, виліз із машини й відчинив задні дверцята. З них, підскакуючи, викотилась коробка для черевиків, за нею — велетенський рудий пакунок, а за ним парасолька й ціпок, зв'язані докупи шнурком. Насамкінець з машини, гримаючи й брязкаючи, вискочили невеличкі терези, і таксист, перечепившись через них, упав.

— Обережно! Помалу! — гукнув громохкий голос із таксі. — У мене дорогі речі!

— А я — дорогий шофер! — відмовив таксист, підводячись і тручи ногу в кісточці. — Про це ви забули, еге ж?

— Відступіть, будь ласка, відступіть! Мені треба вийти! — знову пролунав громохкий голос.

І відразу після цього на підніжці машини з'явилася нога— найбільша з усіх ніг, які будь-коли довелося дітям бачити. А далі вилізла й уся решта міс Ендрю.

Вона була в широчезному пальті з хутряним коміром, на голові стовбурчився чоловічий фетровий капелюх, а з нього спадав довгий попелястий серпанок.

Діти, пригинаючись поза парканом, обережно підкралися ближче і з цікавістю роздивлялись велетенську тітку, з гачкуватим носом, лютим ротом і невеличкими очицями, які сердито зирили крізь окуляри. А своїм голосом вона майже оглушила дітей — так завзято сперечалася з таксистом.

— Чотири шилінги три пенси! — казала вона. — Казна-що! За таку силу грошей я б зробила півкру-госвітньої мандрівки! Я стільки не платитиму! І поскаржуся на вас поліції!

Таксист знизав плечами.

— З вас стільки належить, — спокійно сказав він.— Якщо ви вмієте читати, подивіться на лічильник. На таксі не їздять задарма, вам це відомо, та ще з такою купою речей!

Міс Ендрю засопіла і, заклавши руку до своєї величезної кишені, витягла малесенький гаманчик. Діставши звідти монету, вона простягла її таксистові. Той глянув на монету і довгенько вертів її в руках, мов якусь дивовижу. Тоді глумливо засміявся.

— Це — на чай? — насмішкувато спитав він.

— Аж ніяк. Це плата за проїзд. Я принципово не даю на чай.

— Я так і знав, — сказав таксист, дивлячись їй просто у вічі. І додав, звертаючись ніби сам до себе: — Речей стільки, що пів-Парку зайняли б, а на чай принципово не дає. Гарпія!

Та міс Ендрю його не слухала. Діти стали у хвіртці, і вона заквапилась, щоб привітати їх, гримаючи по доріжці черевиками і розмаявши позад себе довгий серпанок

— Ну! — прогула вона, ледве розтягнувши губи в усмішці. — Ви, звісно, не знаєте, хто я?

— Знаємо, знаємо! — вихопився Майкл. Він говорив якнайпривітніше, бо був дуже радий, що поба-чив-таки міс Ендрю. — Ви — Кара Небесна!

Цеглястий рум'янець, піднявшись від шиї, залляв усе обличчя міс Ендрю.

— Ти дуже брутальний, невихований хлопець! Я поскаржуся твоєму батькові!

Майкл здивовано поглянув на неї.

— Я не хотів бути невихованим, — почав він. — Це тато сказав...

— Тихо! Замовкни! Не смій сперечатися зі мною! — промовила міс Ендрю і обернулася до Джейн. — А ти — Джейн, я не помиляюся? Гм. Ніколи не любила цього імені.

— Доброго здоров'я! — ввічливо сказала Джейн, хоча нишком подумала, що їй не дуже подобається ім'я Юфимія.

— У тебе занадто коротка сукня, — ревнула міс Ендрю. — А де твої панчохи? Коли я була маленька, дівчатка ніколи не ходили з голими ногами. Я говоритиму про це з твоєю матір'ю.

— Я не люблю панчіх, — сказала Джейн. — Я ношу панчохи тільки взимку.

— Не будь зухвалою! Діти не повинні обзиватись, вони повинні мовчки слухати, що їм говорять! — сказала міс Ендрю.

Вона схилилась над візком і привіталася з Близнятами — поплескала обох по щоках своєю велетенською долонею.

Джон з Барбарою заплакали.

— Фе! Що за манери! — вигукнула міс Ендрю. —Сірка й патока — ось що сюди треба! — повела вона далі, обернувшись до Мері Поппінс. — Добре виховані діти ніколи так не

галасують. Негайно сірки й патоки! Та ще й якомога більше. Не забудьте!

— Дякую, — сказала Мері Поппінс. — Але я виховую дітей, як сама знаю, і не питаю нічиєї ради.

Міс Ендрю остовпіла з дива. Здавалося, вона не вірить власним вухам.

Мері Поппінс дивилася на неї спокійно і безстрашно.

— Юна особо! — промовила міс Ендрю, опам'ятавшись. — Схаменіться! Як ви смієте так зі мною розмовляти? Я подбаю, щоб вас вирядили звідси! Затямте моє слово!

Вона шарпонула хвіртку й подалася до Будинку, гнівно вимахуючи округлим предметом, прикритим картатою тканиною, і раз у раз вигукуючи: "Фу-фу!"

Місіс Бенкс вибігла їй назустріч.

— Ласкаво просимо, міс Ендрю, ласкаво просимо! — чемно примовляла вона. — Як гарно, що ви до нас завітали! Така мила несподіванка! Гадаю, подорож була приємна?

— Страшенно неприємна. Я зроду не любила їздити, — відказала міс Ендрю, сердитими, прискіпливими очима поглядаючи довкола.

— Яке недбальство, просто сором! — з огидою мовила вона. — Послухайтесь моєї поради — повикидайте геть оце-о, — вона вказала на соняшники, — й понасаджуйте щось вічнозелене. Буде куди менш мороки. Та й показніше буде. А ще краще —

взагалі ніяких грядок. Просто рівний заасфальтований двір, і все.

— Але ж... — заперечила місіс Бенкс, — я дуже люблю квіти!

— Казна-що! Дурні витребеньки! Ви нерозумна жінка! І діти у вас страх розбещені, а надто хлопець.

— Ох, Майкле, я просто здивована! Ти був нечемний з міс Ендрю? Зараз же перепроси її. — Місіс Бенкс дуже розхвилювалась, почувши таке.

— Та ні, мамо, я нічого... я тільки... — почав був пояснювати Майкл, але громохкий голос міс Ендрю перебив його:

— Він мене тяжко образив, — наполягала вона, — його негайно слід віддати до закритої школи. А дівчині треба взяти гувернантку. Я сама знайду. Що ж до тієї особи, яка доглядає ваших дітей тепер, — вона кивнула головою на Мері Поппінс, — її цієї ж хвилини треба звільнити. Вона недотепна і просто підозріла.

Місіс Бенкс була вкрай перелякана.

— О, ні, ви помиляєтесь, міс Ендрю! Ми її добре знаємо, вона просто скарб!

— Ви не розумієтесь на цьому. Я ніколи не помиляюся. Звільніть її!

Міс Ендрю рвучко рушила до Будинку. Місіс Бенкс кинулася за нею слідом, страшенно стурбована й пригнічена.

— Сподіваюсь, що... що вам буде в нас добре, міс Ендрю! — промовила вона, хоч сама вже не дуже в це вірила.

— Гм! Будиночок не вельми розкішний. Та ще й страшенно занедбаний, просто ось-ось завалиться. Вам слід послати по теслю. А коли у вас мили оці східці? Вони бруднющі.

Місіс Бенкс закусила губу. Міс Ендрю кількома словами обернула її гарненький, затишний Будиночок у щось недоладне і вбоге, і на серці в неї стало дуже невесело.

— Завтра я звелю їх помити, — збентежено промимрила вона.

— А чому не сьогодні? — обурилася міс Ендрю. — Нічого не відкладай на завтра. А навіщо ви пофарбували двері білим? Темно-брунатний — ось для дверей найкращий колір. Та й дешевше. І бруд не так видно. Ви ж тільки погляньте на оці ось плями!

І, поставивши округлий предмет на східці, кинулась показувати.

— Ось! Ось! Ось! Усюди! Просто сором!

— Я зараз же до цього візьмуся, — промовила місіс Бенкс кволим голосом. — Чи не хочете піднятися нагору у свою кімнату?

Міс Ендрю погупала слідом за нею в Будинок.

— Сподіваюсь, там є камін?

— О, звичайно! Чудовий камін! Сюди, міс Ендрю. Робертсон Ей перенесе ваші речі.

— Та нехай там якомога обережніше. У валізах пляшечки з ліками. Я мушу дбати про своє здоров'я.

Міс Ендрю рушила сходами нагору. Вже на східцях вона обвела поглядом передпокій.

— Тут треба змінити шпалери. Я поговорю про це з Джорджем. До речі, цікаво знати, чому він не зустрів мене? Це дуже нечемно. Я бачу, він так і не навчився поводитися як належить.

Громохкий її голос дедалі глухішав, що вище вона вибиралася сходами. І дедалі тихшав голос місіс Бенкс, яка, заникуючись, погоджувалася з усім, чого бажалося міс Ендрю.

Майкл обернувся до Джейн.

— А хто це — Джордж?

— Татко.

— Його ж усі звуть містер Бенкс.

— Так, але ім'я в нього Джордж. Майкл зітхнув.

— Місяць — це страшенно довго, правда, Джейн?

— Довго — аж чотири тижні і ще трохи, — сказала Джейн, відчуваючи, що місяць з міс Ендрю стане за рік.

Майкл присунувся до неї ближче.

— Слухай, — занепокоєно прошепотів він. — Вони ж не виженуть Мері Поппінс через неї, правда ж, ні?

— Ні, навряд. Але вона дуже чудна. Недарма татко пішов з дому.

— Чудна?! — несподівано пролунало позад них. Вони обернулись. Мері Поппінс дивилася вслід

міс Ендрю нищівним поглядом.

— Чудна! — знову сказала вона, протягло пирхнувши. — Це не те слово. Гхм! Я, бачте, не знаю, як виховувати дітей! Я зухвала, недотепна і взагалі підозріла особа, так? Добре, побачимо!

Джейн із Майклом звикли до погроз Мері Поппінс, та сьогодні в її голосі лунало щось таке, чого вони досі ніколи не чули.

Вони мовчки дивились на неї, розмірковуючи, що може скоїтись.

Раптом десь поруч почувся тихесенький звук — чи то щось зітхнуло, чи ледве-ледве свиснуло.

— Що воно? — швидко озвалася Джейн. Звук почувся знову. Вже виразніше.

Мері Поппінс схилила голову набік і прислухалася. Від надвірних дверей знов долинув так мовби тихесенький пташиний свист.

— А! — раптом сказала Мері Поппінс. — Я давно мала б догадатися!

І, вмить підскочивши до округлого предмета, що його залишила на східцях міс Ендрю, зірвала з нього клапоть картатої тканини.

Під ним була мідна клітка, блискуча, аж сяяла вся. А в клітці, на поперечці, зіщулившись, сиділа невеличка ясно-брунатна пташка. Вона на мить заплющилась, коли яскраве світло дня вдарило на неї. А потім урочисто повела довкола своїми круглими, темними оченятами і помітила Мері Поппінс. І, здригнувшись, ніби впізнавши її, розтулила дзьобика й тихенько свиснула. Джейн і Майкл зроду не чули такого жалібного голосочка.

— Та невже ж вона... Тц-тц-тц! Просто не вірить-ся! — промовила Мері Поппінс і співчутливо покивала головою.

— Чірр-іррап! — сказала пташка, сумно попустивши крила.

— Що? Два роки? В оцій клітці? Ганьба їй! — скрикнула Мері Поппінс, почервонівши від гніву.

Діти заніміли з дива. Пташка говорила своєю пташиною мовою, і все-таки Мері Поппінс на очах у них розмовляла з цією пташкою, так ніби простісінько її розуміла.

— Що вона каже?.. — почав був Майкл.

— Тс-с! — сказала Джейн, ущипнувши його за руку, щоб мовчав.

Вони мовчки дивилися на пташку. А вона раптом прискочила поперечкою ближче до Мері Поппінс і щось запитливо проспівала.

Мері Поппінс ствердно кивнула головою.

— Так, звичайно, я знаю це поле. Там вона тебе й спіймала?

Пташина кивнула головою. І знов щось проспівала, наче спитала.

Мері Поппінс якусь мить подумала.

— Ну, — сказала вона, — це не дуже далеко. Десь за годину долетиш. Звідси рушай просто на південь.

Пташка, здавалось, ожила. Вона стала пританцьовувати на своїй поперечці і жваво забила крильми. Потім знов заспівала, залилася дзвінким щебетом, благально дивлячись на Мері Поппінс.

Та повернула голову і нишком глянула вгору на сходи.

— Чи я згодна? А ти як гадаєш? Ти хіба не чув, як вона назвала мене недотепою? Мене!

Мері Поппінс пирхнула майже з огидою.

У пташки затремтіли плечі, так наче вона сміялась. Мері Поппінс нахилилася до клітки.

— Що ви хочете зробити, Мері Поппінс? — вигукнув Майкл, далі не втерпівши. — Яка це пташка?

— Жайворон, — уривчасто сказала Мері Поппінс, відсуваючи на клітці засув. — Ти бачиш у клітці Жайворона вперше і востаннє.

І, сказавши це, вона шарпнула дверцята. Жайворон розпростав крила. Вилетів із клітки з дзвінким криком і сів Мері Поппінс на плече.

— Гхм! — сказала вона, повернувши до нього голову. — Мабуть, так краще. Еге ж?

— Чірр-ап! — згодився Жайворон, кивнувши головою.

— Ну, а тепер лети, — нагадала йому Мері Поппінс. — Вона ось-ось прийде.

Жайворон, почувши це, так і зайшовся співом, раз у раз торкаючись крильми щік Мері Поппінс і киваючи головою.

— Годі, годі! — невдоволено сказала Мері Поппінс. — Нема за що дякувати. Я зробила це собі на втіху. Не можу дивитися на Жайворона в клітці! А крім того, ти ж чув, як вона мене назвала!

Жайворон закинув голову догори і чимдуж залопотів крильми. Здавалося, ніби він щосили зареготав. Потім схилив голову набік і прислухався.

— Ох, я ж зовсім забула! — почувся згори громохкий голос. — Я ж залишила Карузо надворі. На тих брудних східцях. Піду заберу.

І на сходах залунала важка хода міс Ендрю.

— Що? — озвалась вона на якесь запитання місіс Бенкс. — О, це мій Жайворон, просто Жайворон — Карузо. Я його так назвала, бо він колись чудово співав. Що? Ні, тепер він зовсім не співає. Відколи я його спіймала й посадила в клітку. Не розумію чому.

Голос, наближаючись, лунав усе гучніше.

— Ні, ні, — знов озвався він до місіс Бенкс. — Я принесу сама. Я не можу здатися на цих нечемних дітей. Поруччя слід виглянсувати. І негайно!

Гуп-гуп! Гуп-гуп! Кроки міс Ендрю залунали вже в передпокої.

— Ось вона! — прошепотіла Мері Поппінс. — Лети мерщій! — Вона легенько труснула плечем.

— Швидше! — хвилювався Майкл.

— Ох, не барися! — підхопила Джейн. Близнята замахали руками.

Жайворон умить схилив голову і висмикнув у себе з крила пір'їнку.

— Чірр-чірр-чірріррап! — проспівав він і заткнув пір'їнку за стрічку на капелюшку Мері Поппінс. Тоді розгорнув крила й шугнув угору.

Саме тієї хвилини міс Ендрю з'явилася в дверях.

— Як? — гукнула вона, побачивши Джейн із Майклом і Близнят. — Ще й досі не полягали спати? Ну, це не діло! Усі добре виховані діти, — вона з осудом глянула на Мері Поппінс, — повинні йти спати о п'ятій годині. Я неодмінно говоритиму з вашим батьком.

Вона озирнулася.

— Ну, подивлюся... де я залишила свою... — Вона раптово урвала.

Просто під ногами в неї стояла ненакрита клітка з відчиненими навстіж дверцятами. Міс Ендрю втупилась туди, ніби не вірила власним очам.

— Коли? Як? Що? Хто? — розгублено забурмотіла вона.

І нарешті голос її прорізався на повну силу.

— Хто розкрив клітку? — гримнула вона так, що діти затремтіли.

— Хто відчинив дверцята? Ніякої відповіді.

— Де мій Жайворон?

Усі мовчали. Міс Ендрю пронизала поглядом кожного з дітей. Аж ось її невблаганні очі вп'ялися в Мері Поппінс.

— Це ви зробили! — гукнула міс Ендрю, тицьнувши в Мері Поппінс велетенським пальцем. — Я по вас бачу! Та як ви посміли? Сьогодні ж таки вас і близько не буде в цьому Будинку! Ви зухвала, нахабна негідниця!..

— Чірп-іррап!

Згори долинув стриманий сміх. Міс Ендрю підвела голову. Жайворон легко гойдався на крилах понад соняшниками.

— А, Карузо, то ти он де! — гукнула міс Ендрю. — Іди-но сюди! Не бари мене! Іди ж у свою гарненьку, чистеньку кліточку, і я зачиню дверцята!

Але Жайворон усе так само висів у повітрі й аж заходився сміхом, закидаючи голову і б'ючи себе по боках крильми.

Міс Ендрю нагнулася, підхопила клітку й підняла її над головою.

— Карузо, що я тобі сказала? Іди зараз же! — скомандувала вона, наставивши клітку. Але Жайворон майнув повз неї, майже черкнувши крилом капелюшка Мері Поппінс.

— Чірп-іррап! — сказав він на льоту.

— Гаразд! — озвалася Мері Поппінс, кивнувши головою.

— Карузо, ти чуєш, що я сказала? — закричала міс Ендрю.

Але в голосі її чулось тепер ледве помітне збентеження. Вона поставила клітку і спробувала піймати Жайворона руками. Але він шугнув убік, раз-другий пурхнув повз неї, тріпнув крильми й майнув у небо.

Потоком полився його спів до Мері Поппінс.

— Готово! — відгукнулася вона.

А далі сталося щось дивовижне.

Мері Поппінс уп'ялася очима в міс Ендрю, і міс Ендрю, наче зачарована тим дивним похмурим поглядом, так і затремтіла вся. Вона через силу ковтнула повітря, нетвердо ступнула вперед і чимдуж кинулась до клітки. І зненацька чи то міс Ендрю так поменшала, чи клітка побільшала, — Джейн і Майкл не могли сказати з певністю. Одне вони знали твердо: дверцята клітки, дзенькнувши, захряснулися і замкнулись за міс Ендрю.

— Ох! Ох! Ох! — закричала вона.

А Жайворон шугнув униз і підхопив клітку.

— Що зі мною діється? Куди це я? — залементувала міс Ендрю, здіймаючись угору. — Мені ніяк поворухнутися! Мені нічим дихати! — заводила вона.

— І йому було так само! — спокійно сказала Мері Поппінс.

Міс Ендрю вчепилася в клітку й щосили затрясла нею.

— Відчиніть дверцята! Відчиніть! Випустіть мене, чуєте? Випустіть?

— Гхм! Чи й не так! — сказала Мері Поппінс неголосно й глузливо.

А Жайворон, виспівуючи, здіймався дедалі вище.

Важка клітка з міс Ендрю загрозливо перехилялася й гойдалась у повітрі, ніби щохвилини мала вислизнути з його кігтів.

А дзвінку Жайворонкову пісню перекрикувала міс Ендрю, тарабанячи об клітку руками.

— Невже це я? Я, така Бездоганно Вихована? Я, що ніколи не помилялася? І я до такого дійшла?!

Мері Поппінс якось чудно засміялася.

Жайворонок тепер здавався зовсім малесеньким, але й далі колами здіймався у височінь з голосним, переможним співом. І клітка з міс Ендрю все гойдалася й перехилялася з боку на бік, мов корабель у бурю.

— Випустіть мене, чуєте? Випустіть! — верещала міс Ендрю.

Зненацька Жайворонок змінив напрямок. Спів його на мить змовк — поки він рвучко звернув убік — і задзвенів знову — вільний і радісний. І враз Жайворон струснув кільце клітки з лапок і полинув на південь.

— Полетів! — сказала Мері Поппінс.

— Куди? — скрикнули разом Джейн і Майкл.

— Додому — до рідних нив, — відповіла вона, слідкуючи очима за пташкою.

— Він же випустив клітку! — гукнув Майкл, широко розкривши очі.

Та й було чого. Клітка перевертом летіла додолу. Діти добре бачили, як міс Ендрю то ставала на голову, то знову на

ноги. Клітка летіла донизу, аж шуміло, і враз ляпнулася просто на верхній східець.

Міс Ендрю люто шарпонула дверцята й вискочила з клітки. І тепер діти побачили, що вона така сама величезна на зріст, як була, й ніби ще страшніша.

Якусь мить вона стояла, тяжко дихаючи, неспроможна вимовити й слова. Обличчя її було ще червоніше, ніж досі.

— Як ви посміли? — нарешті прошепотіла вона здушеним голосом, тицяючи тремтячим пальцем на Мері Поппінс.

І Джейн з Майклом побачили, що її очі були вже не люті й глумливі, як досі, а повні жаху.

— Ви... ви... — заникуючись, хрипіла міс Ендрю,— ви жорстоке, непоштиве, лихе, зіпсоване дівчисько... як ви могли? Як могли?

Мері Поппінс перевела погляд на міс Ендрю і довго дивилася на неї, примруживши.

— Ви сказали, що я не вмію виховувати дітей, — вимовила вона повільно й виразно.

Міс Ендрю затремтіла від страху й позадкувала.

— Ви... вибачте, насилу промовила вона.

— Що я зухвала, недотепа і дуже непевна особа,— вів далі незворушний, невблаганний голос.

Міс Ендрю вся зіщулилася під тим пильним поглядом.

— Я... помилилася... Да...руйте мені це, — мимрила міс Ендрю.

— Що я — нахабне дівчисько! — безжально вела далі Мері Поппінс.

— Я беру всі свої слова назад, — видушила з себе міс Ендрю. — Всі до одного. Тільки пустіть мене. Більше я нічого не прошу. — Вона заломила руки і благально втупилася в Мері Поппінс. — Я не можу тут бути, — прошепотіла вона. — Ні, ні! Тільки не тут! Благаю, пустіть мене!

Мері Поппінс добру хвилину задумливо дивилася на неї. Тоді махнула рукою кудись повз огорожу Будинку Номер Сімнадцять.

— Ідіть собі! — сказала вона. Міс Ендрю полегшено зітхнула.

— Ох, дякую! Дякую! — скрикнула вона і, не спускаючи з Мері Поппінс очей, позадкувала з східців, а потім повернулася і, спотикаючись, кинулась доріжкою до хвіртки.

Таксист, що досі витягав з машини речі міс Ендрю, якраз тоді завів мотор і мав уже рушити.

— Міс Ендрю махнула йому тремтячою рукою.

— Постривайте! — судорожно гукнула вона. — Почекайте мене! Я дам вам десять шилінгів на чай, якщо ви зараз же мене відвезете.

Шофер витріщив на неї очі.

— Правду вам кажу! — не вгавала міс Ендрю. — Ось! — Вона гарячково помацала в кишені. — Ось гроші. Беріть — і рушаймо!

Все ще тремтячи, міс Ендрю влізла в машину і гупнулась на сидіння.

Таксист, досі ще з роззявленим з дива ротом, захряснув за нею дверцята.

А сам квапливо кинувся заносити в машину речі міс Ендрю. Робертсон Ей устиг заснути на купі валіз, але таксист, щоб не гаятися довше, не будив його, а просто стягнув на узбіччя доріжки і швидко повкладав усе сам.

— Здається, тіточка схибнулася! Зроду-віку не бачив когось отакого приголомшеного! Зроду-віку!

Але що ж саме тіточку так приголомшило, таксист не знав і нізащо не здогадався б, якби навіть прожив на світі цілу сотню років...

— А де міс Ендрю? — запитала місіс Бенкс, що вибігла шукати гостю аж у передпокій.

— Поїхала, — сказав Майкл.

— Як-то — поїхала? — Місіс Бенкс страшенно здивувалася.

— Ну, не схотіла залишитися, — сказала Джейн. Місіс Бенкс спохмурніла.

— Що це все означає, Мері Поппінс? — спитала вона.

— Сама не знаю, — відповіла Мері Поппінс незворушно, так наче все це її аніскільки не цікавило. Вона перевела погляд на свою нову блузку і розгладила її.

Місіс Бенкс подивилася на всіх по черзі й похитала головою.

— Це все дуже дивно! Я просто нічого не збагну! Саме тієї миті хвіртка відчинилася і, тихо дзенькнувши, зачинилася знову.

Доріжкою навшпиньочки ішов містер Бенкс. Він нерішуче завмер на одній нозі, побачивши їх усіх.

— Ну що? Приїхала? — спитав він нервовим гучним шепотом.

— Приїхала й поїхала, — сказала місіс Бенкс. Містер Бенкс закам'янів з несподіванки.

— Поїхала? Тобто як — зовсім поїхала? Місіс Бенкс ствердно кивнула головою.

— О радість, яка ж радість! — скрикнув містер Бенкс і, підхопивши руками поли плаща, просто посеред доріжки пішов танцювати шотландський танок. Та раптом він зупинився.

— Але як? Коли? Чому? — засипав він.

— Щойно. В таксі. Через те, що діти були з нею нечемні, так мені здається. Вона мені на них скаржилася. Нічого іншого мені просто й на думку не спадає. А вам, Мері Поппінс?

— Ні, пані, мені також ні, — сказала Мері Поппінс, дуже старанно струшуючи порошинки в себе з блузки.

Містер Бенкс обернувся до Джейн з Майклом:

— Ви були нечемні з міс Ендрю? З моєю гувернанткою? З цією славною бабусею? Мені сором за вас, просто сором!

Він говорив суворо, але в очах у нього блискали сміхотливі іскорки.

— Такий уже я нещасний, — вів він далі, заклавши руки в кишені. — Отак день при дні працюю, мов каторжний, щоб виховати вас як слід, і яку ж маю від вас дяку? Нечемність до міс Ендрю! Ганьба! Обурливо! Я просто не знаю, чи зможу коли-небудь вам таке пробачити. Але... — казав він далі, вийнявши з кишень два шестипенсовики і врочисто простягаючи їх дітям, — але я старатимусь. Старатимуся з усієї сили!

Він, сміючись, одвернувся набік.

— О! — вигукнув він, спіткнувшись об пташину клітку. — А це звідки тут узялося? Чия вона?

Джейн з Майклом і Мері Поппінс мовчали.

— Ну дарма, — сказав містер Бенкс. — Тепер вона моя. Я поставлю її в садку. Нехай плететься пахучий горошок.

— І він подався туди з кліткою в руках, превесело наспівуючи.

КУЛЬКА КУЛЬЦІ НЕ РІВНЯ

— Мері Поппінс, — сказала одного ранку місіс Бенкс, вбігаючи до Дитячої, — чи не знайдеться у вас часу дещо купити?

І вона улесливо й заразом нерішуче всміхнулася, так наче не була дуже певна, що дістане згоду.

Мері Поппінс обернулася до господині від каміна, де саме гріла сукеночку найменшенького дівчатка Аннабел. Мала недавно народилася.

— Може, й знайдеться, — почала Мері Поппінс не дуже люб'язно.

— Ох, розумію, — сказала місіс Бенкс ще нерішучіше, ніж перед тим.

— А може, й не знайдеться, — скінчила Мері Поппінс, старанно стріпнувши вовняну курточку й вішаючи її на ґратки каміна.

— Ну, якщо знайдеться, то ось список і ось вам фунт стерлінгів. І, якщо лишиться здача, можете потратити.

Місіс Бенкс поклала гроші на краєчок комода. Мері Поппінс не сказала нічого. Вона тільки засопіла.

— Ох, іще одне! — згадала місіс Бенкс. — Близнятам доведеться сьогодні йти пішки, Мері Поппінс. Робертсон Ей уранці сів у візок. Подумав, що то крісло. Тепер візок треба лагодити. Чи ви зможете без нього... І з Аннабел на руках?

Мері Поппінс розтулила і відразу ж знов стулила рота.

— Я, — промовила вона гостро, — зможу все що завгодно й навіть більше, коли схочу.

— Я... я знаю! — сказала місіс Бенкс, боком посуваючись до дверей. — Ви просто скарб... просто рідкісний скарб... чудовий і незрівнянний для всіх приклад... — Кінця не було чутно, бо вона доказувала його вже на сходах.

— І все-таки... все-таки... іноді мені хочеться, щоб вона не була такою бездоганною! — сказала місіс Бенкс до портрета своєї прабабусі, стираючи порох у вітальні. — З нею я роблюся наче мала, дурна дитина. А я не дитина! — Місіс Бенкс труснула головою і змахнула порох з рябенької корови, що стояла на каміні. — Я тут не абихто, я — мати п'ятьох дітей! Ось про що вона забуває!

І місіс Бенкс далі робила своє діло, думаючи про все те, що б вона хотіла виказати Мері Поппінс, хоч сама добре знала, що ніколи на таке не зважиться.

Мері Поппінс поклала список і фунт стерлінгів у сумочку, і не минуло й хвилини, як вона, пришпиливши на голові капелюшок, квапливо вийшла з дому з Аннабел на руках. Джейн з Майклом бігли позаду. Вони тримали за руки Близнят і якомога силкувалися не відставати від Мері Поппінс.

— Ворушіться веселіш, будь ласка! — підохотила вона, обернувшись і суворо глянувши на них.

Вони додали ходи і ще швидше потягли за собою бідолашних Близнят, зовсім не зважаючи на те, що ноги Джона й Барбари ледве човгали по тротуару, а руки мало не уривались. Джейн із Майклом думали тільки про те, щоб не

відбитися від Мері Поппінс і побачити, що ж вона зробить із здачею, яка залишиться від фунта стерлінгів.

— Два пакунки свічок, чотири фунти рису, три — цукру піску й шість — цукрової пудри, дві бляшанки томату і щіточку для каміна, гумові рукавички, півстовпчика сургучу, пакунок борошна, запальничку, дві коробки сірників, дві головки цвітної капусти і в'язку ревеню! — вичитувала зі списку Мері Поппінс у першій же крамниці за Парком.

Продавець, гладкий, лисий і заспаний, миттю взявся все записувати.

— Пакунок гумових рукавичок, — проказав він, зопалу слинячи не той кінець олівця-недогризка.

— Борошна, я сказала! — гостро нагадала Мері Поппінс.

Продавець почервонів, як жар.

— Ох, пробачте! Я не хотів, повірте. Чудовий сьогодні день, еге ж? Помилився, буває. То пакунок гу... борошна.

Він похапцем записав це й повів далі:

— Дві коробки щіточок для каміна...

— Сірників! — процідила Мері Поппінс. У продавця дрібно затремтіли руки.

— Ох, ну звичайно ж... Це все оцей олівець — так і стрибає, щоб записати не те. Доведеться купити новий. Звичайно, сірників! І ще, ви сказали...

Він швидко підвів очі і відразу знову втупився в недогризок олівця.

Мері Поппінс розгорнула папірець і нетерпляче прочитала все спочатку.

— Дуже мені прикро, — сказав продавець, коли вона скінчила, — але ревеню немає. Може, візьмете сушених слив?

— Звичайно, ні. Пакунок тапіоки.

— Ох, ні, Мері Поппінс, не треба тапіоки! Ми ж її їли минулого тижня! — втрутився Майкл.

Вона тільки поглянула — спершу на нього, а потім на продавця — і обидва зрозуміли, що даремні сподівання: тапіока буде. Продавець, почервонівши ще дужче, подався по неї.

— Нічогісінько не залишиться, як вона стільки всього накуповує, — стиха сказала Джейн, дивлячись, як усе вищає гора на прилавку.

— Може, лишиться на коробочку льодяників та й годі, — похмуро озвався Майкл, зиркаючи, як Мері Поппінс витягає з сумочки фунт стерлінгів.

— Дякую, — сказала вона, коли продавець простяг їй здачу.

— Вам спасибі, — промовив він чемно, зіпершись руками на прилавок і всміхаючись, на його думку, люб'язно. — А надворі ж гарно, правда? — повів він далі, так, начебто це саме він подбав, щоб надворі зробилося отак гарно — зумисне для неї.

— Дощу треба! — відповіла Мері Поппінс і замкнула водночас рота й сумочку.

— Атож, атож, — підхопив продавець, боячись, щоб вона часом не образилася. — Дощ — то приємна річ!

— Не дуже-то! — відрубала Мері Поппінс, зручніше вмощуючи Аннабел у себе на руках.

У продавця пересмикнулося обличчя. Хоч що він казав, усе було не до ладу.

Гадаю, — озвався він за мить, ввічливо відчинивши перед нею двері, — що ви ще завітаєте до нас.

— Бувайте здорові! — кинула Мері Поппінс уже за дверима.

Продавець зітхнув.

— Постривайте, — сказав він до Джейн і Майкла, квапливо порпаючись у ящику біля дверей. — Ось візьміть. Я й не думав нікого образити, повірте. Я хотів як краще.

Діти простягли руки, і він поклав Майклові на долоню три, а Джейн дві шоколадні цукерки.

По цукерці вам обом і тим двом меншим, а одну,— він кивнув головою услід Мері Поппінс, — їй!

Вони подякували і кинулись навздогін за Мері Поппінс, смокчучи цукерки.

— Що це ви там їсте? — спитала Мері Поппінс, глянувши на Майклові вимащені шоколадом губи.

— Шоколадки. Продавець нам дав усім по одній. І вам одну. — Він простяг їй останню цукерку, вже добре липку.

— Бачили таке нахабство? — сказала Мері Поппінс, але цукерку взяла й з'їла одразу — здалося навіть, що вона їй неабияк смакувала.

— А здачі багато лишилося? — занепокоєно спитав Майкл.

— Стільки, як треба.

Вона метнулася до аптеки й вийшла звідти з бруском мила, стосиком гірчичників і тюбиком зубної пасти.

Джейн і Майкл, що тим часом стояли з Близнятами, побачивши це, тяжко зітхнули.

Тепер вони вже напевне знали, що фунт стерлінгів увесь розтанув.

— Хіба, може, лишилося на одну марку, але що в ній цікавого! — сказала Джейн.

— А тепер до містера Тіппа! — розпорядилася Мері Поппінс, вимахуючи сумочкою в одній руці, а другою міцно тримаючи Аннабел.

— О, а що ж нам у нього купувати? — розпачливо сказав Майкл, бо в гаманці в Мері Поппінс вже не дуже-то бряжчало.

— Дві з половиною тонни вугілля, — промовила вона, поспішаючи вперед.

— А почому одна тонна?

— По два фунти стерлінгів.

— Але ж, Мері Поппінс! У нас нема стільки грошей!

— Ми його візьмемо в кредит.

Джейн і Майклові враз полегшало. Вони аж застрибали поруч неї. Джон із Барбарою потяглись за ними.

— І вже все? — спитав Майкл, коли вони щасливо відбули містера Тіппа.

— Кондитерська! — сказала Мері Поппінс, заглянувши в список, і пірнула в темні двері. Крізь вікно вони бачили, як вона вказала на купу мигдалевого печива. Продавець подав їй великий пакунок.

— 1 в десяток не вбереш! — зажурилася Джейн.

Іншим разом вони б хтозна-як зраділи, побачивши те печиво в крамниці, та сьогодні їм хотілося, щоб його взагалі на світі не було.

— А тепер куди? — спитав Майкл, з нетерплячки скачучи з ноги на ногу, — так йому кортіло довідатись, чи лишилося хоч трохи грошей. Він, звичайно, був певний, що де там, а все-таки сподівався: може...

— Додому, — сказала Мері Поппінс.

Джейн з Майклом зовсім зів'яли. Виходить, навіть нещасного пенні не залишилося, бо вона б щось їм купила... Але якось обізватись вони не наважилися — не таке було в Мері Поппінс обличчя. Приткнувши пакунок з печивом на груди Аннабел, вона йшла попереду. Джейн з Майклом ішли й мовчки думали про те, як вона їх гірко підвела і що вони їй цього ніколи не подарують.

— Додому ж не сюди! — раптом пробурчав Майкл, навмисне якомога дужче човгаючи ногами по тротуару.

— Виходить, нам додому вже не через Парк, чи як, цікаво мені знати? — гнівно обернулася до нього Мері Поппінс.

— Через Парк, тільки...

— А через Парк додому не одна дорога! — урвала вона і завернула кудись туди, де вони ще ніколи не були.

Тепло гріло сонце. Високі дерева черкалися віттям огорожі й шелестіли листям. Угорі на гілці два горобці билися за соломину. На кам'яну балюстраду вистрибнула білка і, сівши на задні лапки, стала просити горіхів.

Але сьогодні усе це не тішило Джейн з Майклом, їм було до всього байдужісінько. Вони думали тільки про те, що Мері Поппінс витратила весь фунт стерлінгів на казна-що, не залишивши нічого на щось путнє.

Потомлені й розчаровані, вони потюпали до виходу з парку.

Цієї брами діти ніколи не бачили. Над нею здіймалася висока кам'яна арка. Прегарно оздоблена барельєфами лева і єдинорога. А під аркою сиділа стара-старенна бабуся з темним, як сам камінь, обличчям, таким зморшкуватим, як горіх. На її сухеньких старечих колінах було дечко з чимось схожим на барвисті стьожки гуми, а над головою в неї, міцно прив'язана до Паркової огорожі, гойдалася й підскакувала ціла в'язка надувних кульок.

— Кульки! Кульки! — закричала Джейн і, висмикнувши свою руку з липких пальчиків Джона, кинулася до Бабусі. Майкл з підскоком подався за нею, покинувши малу Барбару напризволяще серед тротуару.

— Ну, мої писклятонька! — сказала Бабуся з Кульками старечим хрипкуватим голосом. — Яку вам? Вибирайте! Та не кваптеся! — Вона нахилилася вперед і потрусила перед дітьми своїм дечком.

— Ми тільки подивимось! — повідомила Джейн. — У нас немає грошей.

— Е-е-е, яка вам радість тільки дивитись на кульку? Кульку треба взяти в руки, обмацати, перевірити! А то — тільки подивитися? Яка вам з того користь?

Голос Бабусин раптово зламався, мовби, тріснувши, згасла іскра. Старенька похитнулась на своєму стільчику.

Джейн з Майклом безпорадно дивились на неї. Вони знали, її правда. Та що ж вони могли вдіяти?

— Коли я була маленька, — повела далі Бабуся, — отоді-то люди розумілися на кульках. Вони брали їх, еге ж, та як брали!

Вони не ходили тільки подивитись. Жодна дитина не проходила в цю браму без кульки в руці. Вони б не зважилися так образити Бабусю з Кульками — прийти, щоб тільки подивитись!

Вона підвела голову й поглянула на барвисту в'язку над собою.

— Ох ви ж мої любі-милі! — гукнула вона до кульок угорі. — Тепер ніхто нічого в вас не тямить, ніхто, крім мене, старої. Нема тепер на вас моди. Нікому ви не потрібні!

— Нам дуже потрібна кулька, — заперечив Майкл.— Тільки в нас немає грошей. Вона витратила цілісінький фунт стерлінгів...

— Хто це — "вона"? — почулося над самісіньким його вухом.

Він обернувся і зробився весь червоний.

— Я хотів сказати... е-е-е... що ви е-е... — почав Майкл, заникуючись.

— Висловлюйся про старших ввічливо! — урвала Мері Поппінс і, простягши руку через його плече, поклала бабусі на дечко півкрони.

Майкл витріщився на блискучу монету, що лежала серед купки гумових клаптиків.

— То, виходить, здача таки лишилася? — промовила Джейн, каючись, що так сердилась на Мері Поппінс.

Бабусині очі заблищали, вона жваво вхопила монетку з дечка і довгенько дивилась на неї.

— А блискуча ж та ясна! — вигукнула старенька. — Такої я не бачила, відколи була дитиною. — Вона наставила голову до Мері Поппінс. — Хочеш кульку, моє серденько?

— Коли ваша ласка, — страшенно ввічливо сказала Мері Поппінс.

— А скільки ж тобі дати, ясочко моя, га, скільки?

— Чотири!

Джейн з Майклом, не тямлячись з радощів, так і обвились круг Мері Поппінс.

— Ох, Мері Поппінс, справді чотири? Усім по кульці? Справді-пресправді?

— Здається, я ніколи не кидаю слів на вітер, —згорда мовила Мері Поппінс, але видно було, що вона он яка задоволена.

Діти метнулися до дечка і взялись перекидати барвисті гумові клаптики.

Бабуся вкинула срібну монету в кишеню на сукні.

— Отуди тебе! — злегенька ляснула вона по кишені рукою і заходилася допомагати дітям.

— Глядіть, мої писклятонька! — примовляла вона.— Знайте: кулька кульці не рівня, кожне шукай свою! Вибирайте ж як слід, не кваптеся. Не один тут уже вибрав собі не ту кульку і довіку був незадоволений.

— Я візьму оцю! — заявив Майкл, вибравши жовту з червоними цяточками.

— Ану ж я її надму, тоді й побачиш, чи як слід ти вибрав! — сказала Бабуся.

Вона взяла в нього кульку й тільки раз дмухнула. Пуф! І все! Просто не вірилося, що така утла Бабуся мала в собі стільки духу! Жовта куля з легкими червоними цятками заколивалася на нитці.

— О, дивіться! — вражено закричав Майкл. — На ній написане моє ім'я!

І справді, червоні цяточки на кульці виявились літерами, які склалися в слова: МАЙКЛ БЕНКС.

— А бач! — захихотіла Бабуся. — Що я казала? Ти не квапився, то й вибрав як слід!

— А я, подивіться! — спитала Джейн, простягнувши старенькій синю кульку.

Бабуся знов дмухнула, і вмить перед очима в усіх з'явилася здоровенна, синя, наче глобус, куля, а на ній великими білими літерами було написано: ДЖЕЙН КЕРОЛАЙН БЕНКС.

— Це твоє ім'я моя голубонько? — спитала Бабуся. Джейн ствердно кивнула головою.

Бабуся знову нишком засміялася — тихенько, по-старечому захихотіла, коли й ця кулька загойдалася на ниточці в руках у Джейн.

— Мені! Мені! — кричали Джон із Барбарою, пухкими рученятами порпаючись у дечку.

Джон витяг рожеву, і, надувши її, Бабуся вдоволено усміхнулася. Через усю кульку повились слова: ДЖОНОВІ Й БАРБАРІ БЕНКС — ОДНА НА ДВОХ, ТОМУ ЩО ВОНИ — БЛИЗНЯТА.

— Слухайте, — сказала Джейн. — Я нічого не розумію. Як ви нас знаєте? Ви ж ніколи нас не бачили!

— Ох, моя голубонько, а хіба ж я не казала, що кулька кульці не рівня, а ці й зовсім незвичайні?

— Але ж це ви понаписували на них, як нас звуть? — допитувався Майкл.

— Я? — захихотіла Бабуся. — Де там!

— А хто ж тоді?..

— Спитай про щось інше, мій голубоньку! Я знаю тільки, що там це написано, й край! У світі кожен має свою кульку, аби лиш зумів її знайти.

— І Мері Поппінс має?

Бабуся схилила голову набік і поглянула на Мері Поппінс, якось дивно всміхаючись.

— Хай-но сама перевірить, — сказала вона, гойднувшись на стільці. — Ну ж бо шукай, не квапся! Вибери й побачиш!

Мері Поппінс самовдоволено пирхнула. її рука на мить завмерла над дечком із кульками, тоді опустилась і взяла одну — червону. Мері Поппінс витягла руку, і діти вражено побачили, що кулька в неї на долоні надимається сама собою, робиться дедалі більша й більша, стає завбільшки як Майкл, та й після того ще росте, аж поки робиться утричі більша за найбільшу надувну кульку на світі.

А на ній золотими літерами написано двоє слів: МЕРІ ПОППІНС.

Червона кулька підскочила, а Бабуся вхопила її, прив'язала нитку і, стихенька засміявшись, повернула Мері Поппінс.

Чотири надувні кульки загойдалися у мерехтливому повітрі. Вони так застрибали в руках, мов хотіли вирватися і полинути у вільне небо. Вітер підхопив їх і завертів на всі боки — вперед і назад, на північ і на південь, на схід і на захід.

— Кулька кульці не рівня, мої писклятючка! Для кожного є своя, аби тільки він гаразд вибрав! — весело вигукнула Бабуся.

Тієї миті до брами підійшов Літній Добродій у циліндрі. Він подивився довкола і вглядів надувні кульки. Раптом діти побачили, що ним так і підкинуло. Він одразу метнувся до Бабусі з кульками.

— Почім вони? — вимовив він, забряжчавши грішми в кишені.

— По сім з половиною пенсів. Та гарненько ж вибирайте!

Він вибрав собі брунатну, і коли Бабуся надула її, то стало видно, написане зеленими літерами: Високошановний ВІЛЬЯМ ВЕЗЕРІЛЛ УЇЛКІНС.

— Моя ненечко! — скрикнув Літній Добродій. — Моя ненечко, це ж я і є!

— Добре вибирав, мій голубоньку! — мовила Бабуся. — Бо кулька кульці не рівня.

Літній Добродій усе дивився та й дивився на свою кульку, що весело вистрибувала на ниточці.

— Дивовижно! — сказав він нарешті й гучно шморгнув носом. — Сорок років тому, коли я був малим хлоп'ям, мені схотілося купити собі отут кульку. Та мені не дозволили. Сказали, що на кульки нема грошей. Відтоді минуло сорок років, і весь цей час оця кулька чекала на мене. Просто дивовижно!

І він побіг уперед і ввігнався в арку, бо не зводив очей з кульки. І враз діти побачили, як він з підскоком відірвався від землі і поплив у повітрі.

— Дивіться! Подивіться! — гукнув Майкл, бо Літній Добродій нестримно здіймався догори, все вище й вище.

Але тієї ж миті Майклова кулька сіпнулася, нитка натяглася і він відчув, як його ноги відірвались від землі.

— Ого-го! Оце так! І моя, і моя!

— Кулька кульці не рівня, мій голубоньку! — сказала Бабуся і раптом знову зайшлася своїм глухуватим старечим сміхом —

вона побачила, як Близнята, вхопившись удвох за ниточку однієї кульки, підскочили й знялися в повітря.

— 1 я лечу, і я! — заверещала Джейн, несподівано відірвавшись від землі.

— Додому, будь ласка, — промовила Мері Поппінс.

Червона куля вмить шугнула догори й понесла за собою Мері Поппінс. Вона то спускалася нижче, то знов поривалася у височінь з Аннабел і купою пакунків на руках. Червона куля стрілою пролетіла в браму й знялася над Парковою доріжкою, але навіть капелюшок Мері Поппінс не збився набік, волосся анітрохи не розкошлалося і ноги так само впевнено черкалися повітря, як вони звикли торкатися землі. Джейн з Майклом і Близнята, підскакуючи й гойдаючись у повітрі разом із своїми кульками, летіли слідом за нею.

— Ох, ох, ох! — гукала Джейн, вихором пролітаю-чи понад плакучою вербою. — Як мені чудово!

— Я наче сам увесь із повітря! — гукав Майкл, стукнувшись ногами об Паркову лаву і знов здійнявшись угору. — Отак треба завжди повертатися додому!

— О-о-о! І-і-і! — верещали Близнята, вертячись на всі боки, гойдаючись і підскакуючи.

— Ану швидше, будь ласка, не лінуйтеся, — сказала Мері Поппінс, суворо глянувши на дітей через плече, так ніби усі вони спокійнісінько йшли по землі, а не летіли в повітрі на надувних кульках.

Ось вони минули Паркову сторожку й полетіли над Липовою алеєю. Літній Добродій підскакував на своїй кульці попереду.

Майкл швидко обернувся і глянув назад.

— Дивися, Джейн, дивись! — закричав він. — Усі з кульками!

Джейн оглянулася. Віддалік літав цілий гурт людей з кульками в руках.

— І Морозивник з кулькою! — гукнула Джейн, задивившись туди і мало не налетівши на статую.

— Еге, і Сажотрус! О! А он, дивись! То ж міс Жайворон!

Над моріжком гойдалася знайома постать у капелюшку й рукавичках, тримаючись за нитку кульки з написом: ЛЮСІНДА ЕМІЛІ ЖАЙВОРОН.

Задоволено всміхаючись, вона з гідністю поколивалась до Вербової алеї і зникла за Парковим фонтаном.

О цій порі в Парку вже було повно людей, і кожний, узявши до рук надувну кульку з власним ім'ям, здіймався в повітря.

— Агов, попереду! Слухай мою команду! Ну, разом! Якір підняти! Дорогу Адміралові! Де мій портвейн? Ну, гуртом, налягли! — залунав могутній, загартований у морі голос, і вгорі заколивався Адмірал поруч із місіс Бум. Обоє трималися за нитку, прив'язану до великої білої кулі, на якій синіми літерами були написані їхні імена. — Фок і бізань! Молюски і креветки! Роздайсь, море! — гримів Адмірал, спритно минаючи великого дуба.

У повітрі над Парком було вже аж тісно від людей із кульками. Майже все небо цвіло веселками з барвистих кульок. Джейн з Майклом пильно стежили за Мері Поппінс, яка гордовито пропливала своєю дорогою, і якомога поспішали слідом, а за ними підскакували в повітрі Джон із Барбарою.

— Ой лишенько! Ой лишенько! Моя кулька не злітає! Мабуть, я негаразд вибрала! — почувся раптом чийсь голос просто під ліктем у Джейн.

Унизу на доріжці стояла старомодно вбрана жінка в капелюшку з пером і боа на шиї. Біля її ніг лежала фіолетова кулька з написом: ПРЕМ'ЄР-МІНІСТР.

— Що мені робити? — бідкалася вона. — Бабуся біля арки сказала мені: "Вибирай гарненько, не квапся, голубонько!" Я так і зробила. А вибрала не ту кульку! Хіба ж я Прем'єр-Міністр?

— Даруйте, але це саме я! — озвався поряд чийсь голос, і до неї підступив високий, вишукано вбраний джентльмен із парасолькою.

Жінка обернулася.

— О, то це ваша? А може, тоді у вас моя?

Прем'єр-міністр, що теж ніяк не міг злетіти, показав їй кульку, на якій був напис: ЛЕДІ МЮРІЕЛ БРАЙТОН-ДЖОНС.

— Звичайно, це моя! Ми з вами помилилися! — скрикнула вона і простягла Прем'єр-Міністрові його кульку, а в нього взяла свою.

Обоє вмить знялися вгору й полетіли поміж верховіттям дерев, розмовляючи удвох.

— Ви одружені? — почули Джейн і Майкл, як леді Мюріел спитала Прем'єр-Міністра.

А він відповів:

— Ні. Мені все не трапляється дама середнього віку... знаєте, не молодесенька і не стара, і весела на вдачу, бо я собі дуже вже поважний.

— А може, я буду вам до пари? — промовила леді Мюріел Брайтон-Джонс. — Я дуже люблю сміятись!

— Авжеж. Здається мені, що й до пари, й до вподоби, — відповів Прем'єр-Міністр. І, побравшись за руки, обоє пірнули у веселу юрму людей з кульками.

Тепер над Парком кишіло людьми. Джейн з Майклом раз у раз стукалися об когось, — стільки надувних кульок розкупили цього дня у Бабусі під аркою. Ось пролетів високий чоловік з довгими вусами, у синьому мундирі і шоломі. На кульці в його руках був напис: ІНСПЕКТОР ПОЛІЦІЇ. За ним виринув інший, тримаючи в руці кульку з написом: ЛОРД-МЕР, — опасистий, кругленький, у трикутному капелюсі, широкому червоному плащі, з великим мідним ланцюжком на грудях.

— Швидше, будь ласка! Не товптеся! Дотримуйте правил! Сміття кидайте тільки в урни! — порядкував парковий Доглядач, проштовхуючись крізь натовп на невеличкій, вишневого кольору кульці з написом:

Ф. сміт.

— Помахом руки він вказав дорогу двом собакам — бульдогові, що тримав у зубах кульку з написом: КЮ, і фокстер'єрові, чиє ім'я, як свідчила кулька, було АЛЬБЕРТІНА.

— Не займайте моїх собак! Бо запишу ваш номер і поскаржуся! — гукнула дама, на чиїй кульці стояло: ГЕРЦОГИНЯ МАЙФІЛДСЬКА.

Але Доглядач не зважав. Він вигукував:

— Собак узяти на повідки! Не товптеся! Курити над Парком заборонено! Дотримуйте правил!

— А де Мері Поппінс? — схаменувся Майкл і майнув ближче до Джейн.

— Он! Попереду! — відповіла вона, вказуючи на гордовиту ошатну постать під найбільшою на весь Парк кулькою.

Діти заквапилися за нею.

— Кулька кульці не рівня, мої писклятоčка! — гукнув позаду хрипкуватий голос.

І вони, обернувшись, побачили Бабусю. Дечко в її руках було порожнісіньке, і біля неї навіть близько діти не вгляділи жодної кульки, — а все ж таки вона летіла в повітрі, мов її несли аж сто невидимих надувних куль.

— Усі розпродала! — тоненько гукнула вона, наздогнавши їх. — Бо кожен знайде свою кульку, — аби вмів шукати! Усі добре вибирали, не квапились! І я попродала геть-чисто все! А кулька ж кульці не рівня!

Вона пролетіла біля них, тільки монети забряжчали у неї в кишені. І Джейн з Майклом дивилися, як її малесенька сухенька постать замигтіла поміж рухливими кульками, випередила Прем'єр-Міністра і Лорд-Мера, перегнала Мері Поппінс з Аннабел, усе меншаючи й меншаючи, аж поки зовсім зникла удалині.

— Кулька кульці не рівня! — востаннє долинуло до них далекою, ледь чутною луною.

— Ворушіться, будь ласка! — сказала Мері Поппінс.

Вони, всі четверо, скупчились довкола неї. Аннабел, заколисана гойданням кулі Мері Поппінс, щільніше пригорнулася до неї і заснула.

Хвіртка Будинку Номер Сімнадцять була відчинена, надвірні двері стояли навстіж. Мері Поппінс, злегенька підскакуючи і погойдуючись, гордовито пролетіла аж на сходи, що вели в Дитячу. Четверо дітей з підскоком улетіли слідом. Аж перед дверима Дитячої чотири пари ніг гучно загупотіли об підлогу. Мері Поппінс опустилася плавно і зовсім нечутно.

— Ох, який же був чудовий день! — сказала Джейн і кинулася обіймати Мері Поппінс.

— Зате ти зараз далеко не чудова. Зачешись, будь ласка. Не люблю опудал, — загадала Мері Поппінс.

— Я й сам зараз неначе та кулька! — весело похвалився Майкл. — Увесь такий тонесенький-легесень-кий! Як фея!

— Не заздрю феї, хоч трохи схожій на тебе! — промовила Мері Поппінс. — Піди помий руки. Сажотрус!

Коли діти повернулись, чисті й чепурні, чотири надувні кульки спочивали під стелею, міцно прив'язані до цвяшка за картиною, що висіла вгорі над каміном.

Майкл не міг надивитися на них: на свою власну — жовту, на синю кульку Джейн, на рожеву —Близнят і на червону кулю Мері Поппінс. Тепер вони були такі непорушні. Ані похитнулися. Легесенькі і яскраві, вони спокійно висіли під стелею.

— Цікаво! — стиха, ніби сам до себе, обізвався Майкл.

— Що тобі цікаво? — запитала Мері Поппінс, розкладаючи пакунки.

— Цікаво, чи було б таке без вас? Мері Поппінс пирхнула.

— А от мені цікаво, чи ти коли будеш не такий дуже цікавий?

Цим і довелося Майклові задовольнитись.

СЕРЕДА — НЕЩАСЛИВИЙ ДЕНЬ

Цок-цок! Цок-цок!

Маятник годинника на стіні в Дитячій гойдався туди-сюди, неначе то стара бабуся хитала головою. Цок-цок! Цок-цок!

Потім цокання примовкло, годинник задзижчав і захрипів, спочатку тихо, а далі голосніше, мовби в нього десь боліло, і так затремтів, аж камін увесь задрижав. Порожня банка з-під варення підскочила й захиталася, Джонова щіточка для волосся, яку там забули звечора, затанцювала на своїх

щетинках. Великий гарний Таріль, подарунок на хрестини місіс Бенкс від її двоюрідної бабусі Керолайн, посунувся так, що троє намальованих на ньому хлоп'ят, які гралися в коней, стали на голови.

І аж по всьому тому, коли вже здавалося, що годинник ось-ось вибухне, він став видзвонювати години.

Раз! Два! Три! Чотири! П'ять! Шість! Сім!

На останньому ударі Джейн прокинулася.

Сонячне проміння лилося в щілину поміж завісами і золотими смугами падало на ліжко. Джейн сіла на постелі і озирнулася по Дитячій. З Майклового ліжка не було чути й звуку. Близнята в своїх ліжечках смоктали пальчики й глибоко дихали.

— Тільки я не сплю, — задоволено сказала Джейн сама до себе. — Усі в світі сплять, тільки я — ні. Можу собі полежати і про все-все-все подумати.

Вона підтягла коліна до підборіддя і вмостилася, неначе в теплому гніздечку.

— Тепер я пташка, — сказала вона собі. — Я щойно знесла семеро гарненьких біленьких яєчок і накрила їх крильцями — висиджую пташенят. Квок-квок! Квок-квок! — тихесенько спробувала вона квоктати. — А через довгий-довгий час, може, аж за півгодини, щось ледве чутно писне — "Пі"! і стукне в шкаралупу, а тоді й усі шкаралупки розскочаться, і з них вилупляться семеро писклят: троє жовтеньких, двоє коричневих і двоє...

— Час уставати!

Мері Поппінс, хтозна й звідки взявшись, смикнула ковдру з плечей Джейн.

— Ой, ні, НІ!— запищала Джейн, знов натягаючи на себе ковдру.

Вона страх як розсердилась на Мері Поппінс за те, що та все їй зіпсувала.

— Я не хочу вставати! — затялася Джейн, ховаючи обличчя в подушку.

— Та невже? — сказала Мері Поппінс спокійно, ніби її анітрохи не цікавили бажання Джейн, і скинула ковдру геть з ліжка. Джейн довелося підхопитися на ноги.

— Ой Господи, — запхикала вона, — і чого це завжди мені та й мені вставати першій?

— Ти найстарша — ось чого!

Мері Поппінс підштовхнула її до ванної кімнати.

— Аяне хочу бути найстарша! Чого Майкл хоч трохи не побуде найстаршим?

— Тому що ти народилася раніше, зрозуміла?

— А я не просилась! Мені надокучило народжуватися раніше! Я хочу подумати!

— Будеш думати, як чиститимеш зуби.

— Тоді я вже думатиму не про те.

— Ну, а хто ж хотів би думати все про одне? —Я!

Мері Поппінс кинула на неї швидкий, осудливий погляд.

— Годі вже, доволі!

І з її голосу Джейн зрозуміла, що вона не жартує. Мері Поппінс пішла будити Майкла. Джейн відклала зубну щіточку й сіла на краєчок ванни.

— Це несправедливо! — бурчала вона, штурхаючи ногою лінолеум. — Все, що гірше, робити мені, бо я найстарша! Не буду чистити зуби!

їй аж самій було дивно з себе. Вона завжди раділа, що старша за Майкла й Близнят. Бо це означало, що вона найголовніша і ніби важливіша за них. Та сьогодні... чому ж це сьогодні все її так сердить і дратує?

— Якби Майкл народився раніше, я б устигла висидіти своїх пташенят! — пробубоніла вона сама до себе й подумала, що день почався погано.

На лихо, далі все пішло не краще, а ще гірше. За сніданком Мері Поппінс виявила, що рисових баранців одному з дітей не вистачає.

— Що ж, доведеться Джейн їсти кашу з рисового борошна, — сказала вона, ставлячи на стіл тарілки, й сердито пирхнула,

бо не любила варити кашу з борошна, яке неодмінно збивалося в грудочки.

— Чому це? — завела Джейн. — Я хочу баранців! Мері Поппінс сердито глянула на неї.

— Бо ти найстарша!

Що, знов? Знов це ненависне слово? Джейн під столом щосили застукотіла ногою по стільці, — їй хотілось, щоб лак облупився, — а тоді взялася до своєї каші — так повільно, як тільки насмілилась при Мері Поппінс. Поклавши ложку каші в рот, вона довго-довго жувала, намагаючись ковтати якомога менше.

Ото нехай знають! Умре вона їм з голоду, тоді ще пожалкують!

— Який сьогодні день? — весело спитав Майкл, вибираючи рештки свого рису.

— Середа! — сказала Мері Поппінс. — Не прош-креби тарілки, будь ласка!

— То це ми сьогодні йдемо на чай до міс Жайворон?

— Як будете слухняні, — сказала Мері Поппінс похмуро, ніби не вірила, шо це можливо.

Але Майкл був собі сьогодні напрочуд веселий і не звернув на те уваги.

— Середа! — гукнув він, вибиваючи ложкою об стіл. — Джейн народилася в середу.

А хто в середу родився, Тому вік сумний судився.

Через те їй і припало їсти кашу з рисового борошна, а не баранці з молоком! — піддрочив він.

Джейн насупилася і налагодилась добре штурхнути його попід столом, та він ухилився, швидко прийняв ногу і зареготався.

Народився в понеділок — Будеш гарний, мов барвінок. А в вівторок, ~ то такий, — Наче ласочка, гнучкий!

Він захихотів.

— І це правда! Близнята гнучкі, неначе ласочки, бо вони народилися у вівторок. А я в понеділок — от я й гарний, мов барвінок!

Джейн зневажливо засміялася.

— А от і гарний! — не вгамовувався він. — Я чув, місіс Брілл казала! Вона сказала Елін, що я такий гарнесенький, як півкронова монетка!

— Ну вже й гарний! — пирхнула Джейн. — Он ще й ніс кирпатий!

Майкл ображено подивився на неї.

І знову Джейн сама собі здивувалась. Іншим разом вона охоче згодилась би з Майклом, бо й їй він завжди здавався дуже гарненьким хлоп'ям. А тепер вона злісно сказала:

— І ноги в тебе криві! Криволапко, криволапко! Майкл кинувся на неї.

— Ну, все, годі! — сказала Мері Поппінс, сердито поглянувши на Джейн. — І якщо в цьому Будинку є хто справді гарний, то це... — Вона урвала й задоволено всміхнулася, поглянувши в дзеркало.

— Хто? — разом спитали Майкл і Джейн.

— Не той, чиє прізвище Бенкс, — відрізала Мері Поппінс. — Отаке-то!

Майкл поглянув на Джейн, як бувало завжди, коли Мері Поппінс говорила щось чудне. Але Джейн удала, нібито не помітила його погляду. Вона одвернулася і взяла з шаховки свою коробку з фарбами.

— Не хочеш гратися в поїзд? — спитав Майкл як-найпривітніше.

— Ні, не хочу. Я хочу бути сама собі.

— Ну, дітоньки, як ви тут? — мовила місіс Бенкс, вбігаючи до кімнати й похапцем цілуючи їх. Вона завжди була така заклопотана, що ходити не мала часу.

— Майкле, — сказала вона, — тобі потрібні нові капці — у тебе вже он пальці вилазять. Мері Поппінс, мабуть, Джона треба вже постригти. Барбаро, сонечко, не смокчи пальчика!

Джейн, пробіжи вниз і скажи місіс Брілл, нехай сливовий пиріг буде без цукрового сиропу.

Ну ось, їй знову не дають хвилинки вільної! Як тільки візьмешся до свого діла, вони неодмінно тобі переб'ють!

— Ой, мамо, а чого це я, чого це Майкл не може? Місіс Бенкс здивувалася.

— Мені здавалося, що ти зрадієш! Адже Майкл завжди забувається, по що його посилають. До того ж, ти найстарша. Біжи, біжи.

Джейн якнайповільніше рушила сходами вниз. Вона нишком сподівалася, що поки дійде до місіс Брілл, то та вже встигне намазати пиріг сиропом.

А сама все дивувалася з себе: чому це вона сьогодні так поводиться? Ну, мовби в ній сидів хтось інший, негарний з обличчя і лихий на вдачу, і робив її такою вередливою.

Вона переказала місіс Брілл бажання матері і дуже зажурилася, довідавшись, що прийшла ще й завчасно.

— Ну, то хоч менше буде мороки, — промовила місіс Брілл. — І слухай, голубонько, — повела вона далі, — побіжи-но, будь ласка, в садок і скажи цьому Робертсонові, що він забув нагострити ножі. Мої ноги вже підтоптані, та й не встигну я всюди сама.

— Я не можу. Мені ніколи.

Місіс Брілл так само здивувалась, як перед цим мама.

— Ну, будь чемненька, я ж ледве стою, де там мені ще бігати!

Джейн тільки зітхнула. Чого вони не дадуть їй спокій?

Ногою вона захряснула кухонні двері й попленталася в садок.

Робертсон Ей спав на стежці, схилившись на садову лійку. Його довгий м'який чуб то підлітав, то спадав — у такт парубійковому хропінню. Робертсон Ей мав неабиякий талант — міг спати де завгодно і коли завгодно. Правду кажучи, він взагалі дужче любив спати, ніж не спати. І звичайно, коли він спав, діти якомога дбали, щоб дорослі його тоді не побачили. Та сьогодні все виходило інакше. Тій лихій істоті, що засіла в Джейн, було однаковісінько, що там станеться з Робертсоном Еєм.

— Я всіх ненавиджу! — сказала вона і щосили заторохтіла по лійці.

Робертсон Ей умить прокинувся.

— Рятуйте! Ґвалт! Горить! — закричав він, несамовито вимахуючи руками.

Тоді протер очі і вглядів Джейн.

— О, та це ти! — сказав він розчаровано, так, наче сподівався побачити щось куди цікавіше.

— Зараз же йди нагостри ножі! — звеліла вона. Робертсон Ей повагом звівся на ноги і струснувся.

— Ох, — сумно сказав він, — щоразу тобі якась морока! Як не те, то те! Треба ж колись хоч крихту спочити. А тут тобі ні хвилиночки спокою!

— Овва! — безжально сказала Джейн. — Ти тільки й знаєш спочивати! Одно спиш!

На обличчі в Робертсона Ея відбились така образа й докір, що іншого разу вона б неодмінно засоромилася. Та сьогодні вона анітрішки не збентежилась.

— Отакого наказати! — журно мовив Робертсон Ей. — А ще найстарша! Ніколи я від тебе не сподівався, зроду-віку!

І, ще раз смутно глянувши на неї, повільно почвалав до кухні.

Джейн подумала, що він, мабуть, ніколи їй цього не подарує. І, наче у відповідь на це, лиха істота, що засіла в ній, зневажливо сказала: "А мені байдуже, нехай не дарує!"

Вона труснула головою і поволі подалася назад у Дитячу, дорогою черкаючи спітнілими пальцями об щойно вибілену стіну, бо це завжди заборонялося робити.

Мері Поппінс пір'яною мітелочкою змітала пил з меблів.

— На похорон зібралася? — спитала вона, коли Джейн увійшла.

Джейн сердито подивилася на неї і нічого не відповіла.

— Хтось тут вишукує клопоту на свою голову. А хто шукає, той знайде!

— Ну й нехай!

— Нехай — недобрий чоловік! Нехая усі люди занехаяли! — піддрочила Мері Поппінс, кладучи мітелочку. — А зараз, — вона застережливо подивилася на Джейн, — мені треба піти пообідати. А ти доглянь Близнят. І якщо я почую хоч Одне Слово... — вона не скінчила, тільки виразно, погрозливо пирхнула і вийшла з кімнати.

Джон з Барбарою підбігли до Джейн і вхопили її за руки. Але вона випручала пальці і сердито відштовхнула дітлахів.

— От якби я була одиначка! — гірко сказала вона.

— То візьми та втечи з дому, — підказав їй Майкл.— Може, тебе хтось прийме за дочку.

Джейн вражено підвела голову.

— Тобі ж буде за мною сумно!

— Ні, — відважно сказав Майкл. — Не буде, як ти завжди сердитимешся. Зате я тоді візьму твої фарби.

— А от і не візьмеш, — жадібно сказала Джейн. — Я їх заберу з собою!

І, тільки аби показати, що фарби її, а не його, вона повитягала пензлики й альбом і розклала на підлозі.

— Намалюй годинника, — підказав Майкл.

— Ні!

— Ну то он Таріль.

Джейн поглянула на Таріль. Там троє хлоп'ят бігли зеленим лугом. Іншим разом вона б залюбки взялась їх малювати, та сьогодні їй нізащо не хотілось нікого послухатись.

— Не хочу! Малюватиму, що мені треба!

І вона заходилась малювати свій власний портрет: як вона, сама собі, висиджує пташенят.

Майкл, Джон і Барбара посідали на підлозі й почали дивитись. Джейн так захопилася, малюючи яєчка, що майже забула свій поганий настрій.

Майкл схилився над малюнком.

— А тепер намалюй курку — отут-о!

Він показав білу латочку на малюнку і при цьому ненароком штовхнув Джона. Джон так і перекинувся набік і, зачепивши ногою склянку з водою, перевернув її. Підфарбована вода вилилась і залила малюнок.

Джейн скрикнула й підхопилася на ноги.

— Ой, я вже не можу! Ох ти ж, одоробло таке! Ти все зіпсував!

І, кинувшись на Майкла, вона так штовхнула його кулаком, що й він теж перекинувся і впав на Джона. Обоє Близнят заверещали в один голос від болю й від страху; та найдужче лементував Майкл.

— Ой, голову зламала! Що ж я тепер робитиму! Поламала голову! — заводив він.

— Ну то й що? Подумаєш! — кричала Джейн. —Ти не давав мені спокою і ти мені зіпсував увесь малюнок! Я тебе не зношу! Не зношу! Не...

Двері рвучко відчинились.

Мері Поппінс гнівним поглядом спостерігала кінець усієї сцени.

— Що я тобі сказала? — спитала вона Джейн таким спокійним голосом, аж страшно стало. — Що коли я почую бодай Одне Слово... І ось що я бачу!

Ти ні кроку не ступнеш сьогодні з цієї кімнати, — хіба що я буду китайцем!

— А я й не хочу нікуди! Краще сидітиму тут. — Джейн заклала руки за спину й безжурно подалася по кімнаті.

Вона анітрішечки не каялась.

— Дуже добре.

Мері Поппінс говорила рівним голосом, та в ньому чулося щось моторошне.

Джейн дивилася, як вона одягала менших.

Коли всі були вже вбрані, Мері Поппінс вийняла з коробки свій найкращий капелюшок і дуже мило —трішечки набік — надягла його на голову. На шию вона почепила свій золотий медальйон, а потім зав'язала картатий червоно-білий шарф, який подарувала їй місіс Бенкс. З одного кінця на ньому були вишиті великі білі літери: М.П., і Мері Поппінс, ховаючи їх перед дзеркалом, усміхнулася сама до себе.

Потім вона взяла з шафи парасольку з головою папуги на кінчику держачка, затиснула її під пахвою і квапливо повела дітей до сходів.

— А ти матимеш тепер час подумати! — насмішкувато сказала вона і, голосно пирхнувши, зачинила за собою двері.

Джейн довго сиділа, дивлячись просто перед собою. Вона спробувала думати про свої семеро яєчок. Та чомусь вони тепер стали їй нецікаві.

"Що вони зараз роблять у міс Жайворон, — подумала вона. — Мабуть, граються з її собаками і слухають, як вона розповідає, що в Ендрю чудовий родовід, а Віллебі — наполовину ердель, наполовину гончак, і обидві половини гірші. А тоді всім, навіть собакам, подадуть до чаю шоколадне печиво і горіховий торт".

— Ой лелечки!

Думка про те, що їй нічого цього сьогодні не бачити, розхвилювала її, а коли вона згадала, що сама ж і винна, то розсердилася й не сказати як.

— Цок-цок! Цок-цок! — голосно приказував годинник.

— Ох, мовчи хоч ти! — розлючено гукнула Джейн і, підхопивши з підлоги коробку з фарбами, щосили жбурнула в нього. Коробка стукнулася об скло і, відскочивши, вдарилась об Таріль.

Бррязь! Таріль посунувся й упав, зачепивши годинник.

Ой лишенько! Що ж вона наробила! Джейн заплющила очі, не наважуючись навіть глянути.

— Слухайте, мені боляче!

В кімнаті виразно озивався чийсь докірливий голос. Джейн вражено розплющила очі.

— Джейн! — знову сказав той самий голос. — У мене коліно розбите!

Вона швидко повернула голову. В кімнаті нікого не було.

Вона кинулася до дверей і відчинила їх. Теж нікого! Раптом хтось засміявся.

— Ось де я, дурненька! — утретє озвався той же таки голос. — Ось угорі!

Вона поглянула вгору на камін. Там лежав великий таріль з чорною розколиною якраз посередині, і, на превеликий подив собі, Джейн побачила, що один з намальованих на ньому хлопців упустив з рук віжки і стояв зігнувшись, тримаючись

руками за коліно. Решта двоє, обернувшись, співчутливо дивились на нього.

— Але ж... — сказала Джейн чи то до себе, чи до того чужого голосу. — Я не розумію...

Хлопець на Тарелі підвів голову і всміхнувся до дівчинки.

— Не розумієш? Ну, звичайно. Це може бути. Я вже помітив, що ви з Майклом часто не розумієте навіть найпростішого, хіба ж не так?

Він, сміючись, обернувся до братів.

— Авжеж, — сказав один з них. — Вони навіть Близнят забавити не вміють.

— Або до ладу намалювати пташине яйце. У неї вони всі вийшли кривобокі, — підхопив другий.

— Звідки ви знаєте про Близнят і про яєчка? — зашарівшись, спитала Джейн.

— Отакої! — сказав перший хлопець. — Невже ти думаєш, що ми, відколи вже вас бачивши перед очима, не знали б усього, що діється в цій кімнаті! Нехай уже ми не заглядаємо у спальню чи у ванну... Скажи, якого кольору там стіни?

— Рожевого, — сказала Джейн.

— А в нас — блакитного з білим. Хочеш подивитися?

Джейн завагалася. Вона просто не знала, що й казати з дива.

— Ходімо! Вільям з Еверардом будуть тобі кіньми, коли хочеш, а я візьму батіжок і бігтиму поруч. Між іншим, мене звати Валентайн. Ми всі — Трійнята. І ще є Крістіна.

— Де Крістіна?

Джейн обдивилася весь Таріль. Але побачила тільки знайомий зелений луг, та невеличкий вільховий гайок, та Валентайна з Вільямом і Еверардом.

— Ходімо, й побачиш! — наполягав Валентайн, простягаючи їй руку. — Адже ж інші пішли собі й розважаються в гостях! А ти йди сюди, до нас!

Це її переконало. Ото нехай Майкл і Близнята знають, що не тільки їм ходити в гості! Будуть вони ще їй заздрити, будуть жалкувати, що так з нею повелися!

— Гаразд! — сказала Джейн, подаючи Валентай-нові руку. — Я піду!

Валентайнова рука міцно вхопила її й потягла. І враз вона, замість непривітної Дитячої, опинилась на просторому сонячному лужку, замість витертого килима, під ногами в неї вгиналася м'яка травиця, всипана стокротками.

— Уррра! — гукнули Валентайн, Вільям і Еверард, витанцьовуючи круг неї.

Вона помітила, що Валентайн припадає на ногу.

— О! — сказала вона. — Забула! У тебе ж нога поранена!

Він усміхнувся до неї.

— Нічого! Це все через ту розколину. Я знаю, ти не хотіла мене вдарити.

Джейн узяла свою носову хустинку й перев'язала йому коліно.

— От і полегшало! — сказав він чемно і передав їй віжки.

Вільям з Еверардом, крутячи головами й форкаючи, так і полетіли лугом, а Джейн ззаду видзвонювала в дзвіночки на віжках.

Поруч неї, припадаючи на ногу, біг Валентайн.

Біг і співав:

Ти, люба-мила, ніжний квіт, За всі ніжніший квіти. Візьму на груди ніжний квіт І буду вік любити.

— І буду-у-у вік люби-и-и-ти! — підхопили Вільям з Еверардом.

Джейн подумала, що це досить старомодна пісня; та, зрештою ж, у цих Трійнят усе було старомодне: і їхнє довге волосся, і незвичне вбрання, і вишукана мова.

"Як дивно!" — подумала вона. Але відразу ж їй подумалося і про те, що тут краще, ніж у гостині в міс Жайворон, і що Майклові буде заздрісно, коли вона йому все розкаже.

А коники все бігли вперед, і Джейн бігла й бігла за ними, далі й далі від Дитячої.

Нарешті Джейн натягла віжки, засапавшись, і оглянулася назад. На траві послався довгий-довгий слід від їхніх ніг. Там десь, аж на тому кінці лугу, виднівся край Тареля. Він здавався таким далеким, ледь-ледь мрів.

І тоді щось ніби підказало їй: пора вертатись.

— Мені вже час додому, — сказала Джейн, пустивши з рук дзвінкі поводи.

— О, ні, ні! — закричали Трійнята, тісно обступивши її.

Аж тепер щось у їхніх голосах збудило в ній тривогу.

— Дома за мною турбуватимуться. Мені неодмінно треба йти, — сказала вона.

— Ще дуже рано! — заперечив Валентайн. — Вони, певно, ще в міс Жайворон. Ходімо. Я покажу тобі свої фарби.

І Джейн спокусилася.

— А в тебе є біла? — спитала вона, бо серед її фарб саме білої не було.

— Є, ще й у срібному тюбику. Ходімо!

І, мов проти власної волі, Джейн пішла за ним. Вона подумала, що, мовляв, тільки погляне на ті фарби і мерщій

додому. Навіть не попросить, щоб їй дозволили щось намалювати.

— А де ж ваш будинок? На Тарелі його немає.

— Ну, чого ж! Є! Тільки його не видно, бо він за гаєм.

Тепер вони вели її попід темним гіллям вільх. Сухе листя шаруділо під ногами, і раз у раз з гілки на гілку пурхали голуби, лопочучи крильми. Вільям показав Джейн гніздо вівсянки в купі хмизу, а Еве-рард зламав гнучку гіллячку і обвив їй кругом голови. Та, хоч які вони здавались привітні, Джейн було страшно й неспокійно на душі, і вона дуже зраділа, коли гай нарешті скінчився.

— Ось наша домівка! — сказав Валентайн, махнувши рукою.

І Джейн побачила перед собою величезний кам'яний будинок, повитий плющем. Він був старіший від будь-якого з тих старих будинків, що вона бачила досі, і, здавалось, лиховісно хилився на неї. Обабіч сходів принишкли два кам'яні леви, ніби от-от мали стрибнути.

Джейн здригнулася, коли тінь будинку впала на

неї.

— Я не можу баритися, — сказала вона стурбовано.— Уже пізно.

— На п'ять хвилиночок! — благально мовив Валентайн і повів її в передпокій.

їхня хода лунко віддавалася на кам'яній підлозі. Довкола не видно було й душі живої. Здавалося, в будинку, крім неї й Трійнят, зовсім нікого немає.

— Крістіно! Крістіно! — гукнув Валентайн, ведучи її сходами нагору. — Вона тут!

Той гук луною пішов по всьому будинку, і кожна стіна ніби похмуро повторила: ВОНА ТУТ!

Почулися швидкі кроки, двері рвучко відчинилися, і невеличка дівчинка, трохи вища за хлопців-Трійнят, убрана в старомодну квітчасту сукенку, кинулася на шию Джейн.

— Нарешті, нарешті! — переможно кричала вона. — Хлопці підстерігали тебе вже хтозна-відколи! Та все ніяк не могли спіймати, аж поки... Ви всі були такі щасливі!

— Спіймати? — вимовила Джейн. — Не розумію! її знову обняв страх і каяття, що вона пішла за

Валентайном.

— Прадідусь тобі пояснить, — сказала Крістіна, якось чудно сміючись, і потягла Джейн до якоїсь кімнати.

— Ге! Ге! Ге! Що там сталося? — запитав чийсь пискливий, деренчливий голос.

Джейн поглянула і сахнулась назад. У глибині кімнати, на кріслі біля каміна сиділа якась постать, що наганяла острах. Полум'я каміна освітлювало старезного діда, який більше скидався на тінь, аніж на живу людину. Круг тонких губів поп'ялись ріденькі сиві волосинки, і, хоча він був у попелястій

кепочці, Джейн помітила, що він лисий, як коліно. Вбраний він був у старомодний халат з бляклого шовку, а сухі, мов скіпки, ноги тонули у вишитих капцях.

— Он що! — мовив дід-примара, вийнявши з рота довгу, закручену люльку. — Джейн нарешті прибула.

Він підвівся й підійшов до неї, похмуро всміхаючись, а очі його блищали сталевим блиском.

— Сподіваюсь, мандрівка була приємна, голубонько? — прокаркав він. І, сухорлявою рукою притягнувши Джейн до себе, поцілував її в щоку.

Від дотику його бороди вона скрикнула.

— Ге! Ге! Ге! — зареготався він хрипким старечим сміхом.

— Вона перейшла з хлопцями увесь вільховий гай, Прадідусю! — сказала Крістіна.

— О! А як вони її спіймали?

— Вона розсердилася, що найстарша з дітей у родині. І жбурнула коробку з фарбами на Таріль і розбила Валентайнові коліно!

— Отак? — прохрипів бридкий старечий голос. — Розвередувалася, еге ж? Ну, ну... — він тоненько засміявся. — У нас ти будеш наймолодша. Наймолодша моя Правнучка. Але вередувати тут я не дозволю! Ге! Ге! Ге! Ні, голубонько! Ну, йди сюди, сідай ближче до каміна. Хочеш чаю чи, може, вишневої наливки?

— Ні, ні! — не стерпіла Джейн. — Це, мабуть, якась помилка. Мені вже час додому. Я мешкаю в Будинку Номер Сімнадцять на Вишневій Вуличці.

-Мешкала — скажи!— переможно виправив Валентайн. — Тепер ти мешкаєш тут.

— Ні, ви помиляєтесь! — розпачливо скрикнула Джейн. — Я не хочу тут жити! Я хочу додому!

— Дурниці! — каркнув Прадідусь. — Сімнадцятий Номер — це жахливий будинок, задушливий і огидно-новомодний. До того ж, тобі там погано. Ге! Ге! Ге! Я знаю, як-то воно бути найстаршим, — вся робота на тобі, а розваги ніякої. Ге! Ге! Ге! А в нас, — він махнув люлькою, — у нас ти будеш нашою Пестієчкою, нашою Голубонькою, нашим Золотком і не повернешся додому ніколи.

— Ніколи! — луною озвалися Вільям з Еверардом, танцюючи круг неї.

— Ох, мені треба йти, я хочу додому! — закричала Джейн, і на очі їй набігли сльози.

Прадідусь усміхнувся своєю прикрою беззубою усмішкою.

— Ти гадаєш, ми тебе пустимо? — спитав він, блиснувши очима. — Ти розбила наш Таріль. І ти мусиш це відшкодувати. Крістіна, Валентайн, Вільям і Еверард хочуть, щоб ти була їм за сестру. Я беру тебе за свою наймолодшу Правнучку. І не забудь, ти розбила Валентинові коліно!

— Я йому якось віддячу. Я віддам йому свої фарби.

— У нього є фарби.

— Ну, то обруч.

— Він завеликий гратись обручами.

— Ну, то... — Джейн затнулася. — Я вийду за нього заміж, як виросту.

Прадід зайшовся реготом.

Джейн благально обернулася до Валентайна. Той мовчки похитав головою.

— Мабуть, запізно, — сумно сказав він. — Я давно-давно виріс.

— А чому ж тоді?... А що ж тоді?.. Ох! Я не розумію. Де я? — заплакала Джейн, з жахом озираючись довкола.

— Далеко від дому, дитино, дуже, дуже далеко, — каркав Прадід. — Ти потрапила в Минуле, в ті часи, коли Крістіна й хлопці були кожне на шістдесят років молодші.

Джейн бачила крізь сльози, як горять його старечі очі.

— *А як же тоді?.. Як мені потрапити додому? — прошепотіла вона.

— Це неможливо. Ти будеш тут. У тебе немає вибору. Пам'ятай, ти повернулася в Минуле. Близнята й Майкл, і навіть твої батько з матір'ю ще не народилися. Будинку номер сімнадцать ще не збудували. Ти не можеш повернутися додому.

— Ну, ні! — скрикнула Джейн. — Це неправда! Такого не може бути!

Серце її стрепенулося в грудях. Ніколи не побачити ні Майкла, ні Близнят, ні тата з мамою, ні Мері Поппінс!

І враз вона закричала — так, що луна пішла кам'яними коридорами:

— Мері Поппінс! Пробачте мені, що я вередувала! Ох, Мері Поппінс, рятуйте, рятуйте!

— Мерщій! Тримайте її! Не пускайте! — пролунав суворий наказ Прадіда. Джейн відчула, що всі четверо дітей обступили її.

Джейн міцно стулила очі.

— Мері Поппінс! — закричала вона знову. — Мері Поппінс!

Чиясь рука схопила її й потягла геть від Крістіни, Валентайна, Вільяма і Еверарда.

— Ге! Ге! Ге! — лунав по кімнаті хрипкий Прадідів сміх.

Невидима рука ще дужче затиснула руку Джейн і ще рішучіше потягла кудись дівчинку. Джейн не наважувалася розплющити очей, боячись палючого погляду Прадіда, тільки шалено випручувалась з тієї руки.

— Ге! Ге! Ге! — знову почувся хрипкий сміх, а рука тягла її вже по кам'яних сходах і лунких порожніх коридорах.

Джейн уже не сподівалась на добре. Десь позаду завмирали голоси Крістіни й Трійнят — голоси тих, хто їй не допоможе.

Вона відчайдушно впиралася в сходи, а сходи нестримно летіли назад.

Аж ось, не розплющуючи очей, вона ніби відчула над головою темні тіні, а під ногами вогку землю.

Що з нею? Куди, ох, куди її ведуть? Ох, нащо тільки вона вередувала!

А впевнена рука все тягла її вперед. І раптом Джейн відчула на щоках дотик сонячного проміння, черкнулась ногами об різучу траву. Тієї ж миті чиїсь руки міцно підхопили її й підняли в повітря.

— Рятуйте! Рятуйте!

Вона кричала й щосили звивалася, випручуючись із тих рук. Ні, так просто вона не піддасться! Вона відбиватиметься, й відбиватиметься, й відбиватиметься...

— Я буду тобі щиро вдячна, якщо ти згадаєш, — промовив знайомий голос у неї над вухом, — що це моя найкраща сукня і я маю носити її ціле літо!

Джейн розплющила очі. Просто на неї невблаганно дивилися гнівні сині очі.

Руки, що так міцно її тримали, — то були руки Мері Поппінс, і ноги, по яких Джейн так одчайдушно била своїми, теж належали Мері Поппінс...

— Ох! — промимрила Джейн. — Це ви! А я думала, що ви мене не чули, Мері Поппінс! Я думала, що мене звідти ніколи-ніколи не випустять. Я думала...

— Є люди, — сказала Мері Поппінс, — які занадто багато думають. Я впевнена. Утрися, будь ласка!

Вона вклала в руку Джейн свою голубу хустинку і заходилася стелити постелі.

Джейн дивилася на неї, витираючи сльози на обличчі великою голубою хустинкою. Дівчинка розглянулася по такій знайомій кімнаті. Витертий килим і шаховка з іграшками, і розкладний стільчик Мері Поппінс — все було, як завжди, на звичних місцях. І від цього їй стало спокійно, тепло й затишно. Вона слухала, як Мері Поппінс порається в кімнаті, і недавній страх швидко минався. її залила хвиля щастя.

— Невже це я була отак розвередувалась? — аж сама не вірила вона. — Ні, це, мабуть, був хтось інший.

Мері Поппінс підійшла до комода і вийняла свіжі нічні сорочечки Близнятам. Джейн підбігла до неї.

— Давайте я нагрію їх біля каміна. Мері Поппінс пирхнула.

— Дякую, не турбуйся. У тебе ж, певно, стільки свого діла. Я попрошу Майкла. Хай він мені допоможе, як ось прийде знизу.

Джейн зашарілася.

— Будь ласка, дозвольте мені, — сказала вона. — Я люблю допомагати. І... я ж найстарша.

Мері Поппінс взялася руками в боки і якусь мить задумливо дивилася на Джейн.

— Гхм! — промовила вона нарешті. — Тільки не спали їх, гляди! Мені й так є що латати.

І вона віддала сорочечки Джейн.

— Такого ж не могло бути насправді! — насміхався трохи згодом Майкл, коли Джейн розповіла йому про свої пригоди. — Ти он яка завбільшки, а Таріль який!

Джейн якусь мить подумала. І справді, тепер, коли вона про все це розповідала, воно здавалося неймовірним.

— Може, й так, — погодилася Джейн. — Але тоді все було мов насправді.

— Та все ти вигадала! Ти завжди любиш задумуватися й вигадуєш казна-що! Ото щоб більше не думала!

Майкл відчув свою перевагу над нею: сам він ніколи не думав.

— Відійдіть лишень, глибокодуми! — сердито сказала Мері Поппінс, відсунувши їх і кладучи Близнят у ліжечка. — А тепер, — сказала вона, дбайливо підіткнувши малятам ковдри, — може, я матиму вільну хвилинку.

Вона вийняла шпильки з свого нового капелюшка й кинула його в коробку. Розщібнула медальйон і дбайливо поклала в комод.

Потім скинула пальто, струснула його й повісила на гачок біля дверей.

— О, а де ж ваш новий шарф? — спитала Джейн. — Ви що, загубили його?

— Чого б це? — сказав Майкл. — Вона прийшла в ньому, я бачив.

Мері Поппінс обернулася до них.

— Будь ласка, робіть собі своє, — сердито сказала вона, — і дайте мені робити моє!

— Я ж тільки хотіла допомогти, — почала була Джейн.

— Я сама дам собі раду, дякую, — пирхнула Мері Поппінс.

Джейн одвернулась і поглянула на Майкла. Але він дивився зовсім в інший бік. Він утупився вгору на камін, так ніби не вірив власним очам.

— Що з тобою, Майкле?

— Виходить, ти не вигадала?! — прошепотів Майкл, показуючи.

Джейн глянула. Там лежав великий Таріль, тріснутий якраз посередині, з намальованим зеленим лугом, з вільховим гаєм і трюма хлоп'ятами, що гралися в коней, — двома попереду і одним позаду, з батіжком у руці.

Тільки тепер на нозі в погонича була зав'язана невеличка біла хустинка, а на траві, так ніби хтось загубив його на бігу, прослався картатий червоний шарф. І з одного краю на ньому були вишиті літери...

— То он де вона його загубила! — сказав Майкл, догадливо покивавши головою. — Скажемо їй, що ми знайшли його?

Джейн озирнулася. Мері Поппінс защібувала на собі фартух з таким виглядом, ніби її цілий світ навіки образив.

— Краще не треба, — сказала дівчинка. — Здається мені, вона знає.

Якусь мить Джейн стояла, розглядаючи тріснутий Таріль, хусточку на нозі в хлопця й шарф.

І раптом кинулась через усю кімнату й припала до постаті в накрохмаленому білому фартусі.

— Ох, — хлипала вона, — ох, Мері Поппінс! Я більше ніколи не вередуватиму!

Ледве помітна усмішка майнула по обличчі Мері Поппінс, коли вона розгладжувала на собі зім'ятий фартух.

— Гхм! — тільки й сказала вона.

КАРУСЕЛЬ

Стояв тихий ранок.

Не один перехожий у Вишневій Вуличці, заглядаючи за огорожу Будинку Номер Сімнадцять, чудувався:

— Що за диво? Тихо, як у вусі!

І навіть сам Будинок, який звичайно мало з чого дивувався, тепер занепокоївся:

— Ой Господи! Ой Господи! — примовляв він нишком. — Хоч би там не сталось нічого лихого!

Унизу, в кухні, місіс Брілл, з окулярами на кінчику носа, дрімала над газетою.

Місіс Бенкс удвох з Елін прибирали в комоді й лічили простирадла.

Нагорі, в Дитячій, Мері Поппінс неквапливо стирала зі столу після сніданку.

— Я сьогодні така добра і така слухняна! — сонно сказала Джейн, простягшись на залитій сонцем підлозі.

— Чи надовго? — пирхнула Мері Поппінс.

Майкл витяг останню шоколадну цукерку з коробки, яку подарувала тітка Флоссі на минулому тижні, коли йому сповнилося шість років.

"Може б, віддати її Джейн? — розмірковував він. — Чи Близнятам? Або Мері Поппінс?"

Ні, вирішив він нарешті: адже це був його день народження, а не їхній.

— Кінець — усьому вінець! — швиденько сказав він і вкинув цукерку в рот. — Шкода, що більше немає! — додав він із жалем, зазираючи в порожню коробку.

— Усе гарне зрештою кінчається, — суворо озвалася Мері Поппінс.

Майкл схилив набік голову і поглянув на неї.

— Тільки не ви, — відважно сказав він. — А ви ж гарна.

Обличчя її осяяла вдоволена усмішка і миттю зникла.

— Побачимо, — промовила вона. — Вічного нема нічого.

Джейн приголомшено озирнулася: якщо вічного нема нічого, то тоді й Мері Поппінс...

— Нічого? — злякано перепитала вона?

— Анічогісінько! — наголосила Мері Поппінс.

І, ніби вгадавши, що було у Джейн на думці, підійшла до каміна і взяла свій великий градусник. Потім витягла з-під розкладного ліжка сумку й поклала його туди.

Джейн умить підхопилася.

— Мері Поппінс, нащо ви це робите? Мері Поппінс якось дивно глянула на неї.

— На те, — згорда мовила вона, — що мене завжди вчили бути охайною.

І вона засунула килим'яну сумку назад під ліжко. Джейн глибоко зітхнула. Серцю її зробилося тісно в грудях.

— Чогось мені так тяжко стало, — прошепотіла вона до Майкла.

— Це, мабуть, ти дуже наїлася пудингу! — сказав він.

— Ні, зовсім не те, — почала була вона й замовкла, бо саме тієї миті у двері постукали.

— Стук! Стук!

— Заходьте! — озвалася Мері Поппінс.

У дверях, позіхаючи, з'явився Робертсон Ей.

— Ви знаєте що? — сонно проказав він.

— Ні, а що саме?

— У Парку — Каруселі!

— Це не новина для мене! — пирхнула Мері Поппінс.

— Що? Ярмарок? — аж підскочив Майкл. — І гойдалки там є? І летючі кораблики?

— Ні, — повагом сказав Робертсон Ей і похитав головою. — Тільки Карусель. У парку. З учорашнього вечора. Я думав, вам це цікаво.

Він спроквола повернувся й вийшов, причинивши за собою двері.

Джейн аж заскакала з нетерплячки, забувши свою тривогу.

— Ой, Мері Поппінс, можна, й ми підемо?

— Скажіть: "Можна", Мері Поппінс, скажіть: "Можна", — підхопив Майкл, аж танцюючи круг неї.

Вона обернулася від столу. Таця з тарілками й чашками гойднулася в неї в руці.

— Я піду, — промовила вона спокійно, — бо я маю на квиток. А про вас не знаю.

— У мене в скарбничці є шість пенсів! — радісно сказала Джейн.

— Ох, Джейн, позич мені два пенси! — благально мовив Майкл. День перед тим він потратив усі свої гроші на солодцеву паличку.

Обоє подивилися на Мері Поппінс: що скаже вона.

— Ніяких позичок у цій Дитячій, коли ваша ласка! — невблаганно сказала вона. — Я візьму кожному з вас квиток проїхатися один раз. І буде з вас.

Вона метнулася через усю кімнату з тацею в руках. Діти розгублено перезирнулись.

— Що ж це таке? — стривожився навіть безжурний Майкл. — Вона ніколи ще не платила за нас із своїх грошей!

— А ви сьогодні себе добре почуваєте, га, Мері Поппінс? — стурбовано спитав він, коли вона квапливо забігла в Дитячу.

— Краще й не треба! — згорда труснула вона головою. — І була б тобі вельми вдячна, якби ти не стояв, видивляючись на мене, неначе в паноптикумі! Ідіть збирайтеся!

Вона дивилася так суворо, її сині очі так гнівно блищали, а голос бринів так сердито, що дітям од-лягло від серця, і вони побігли збиратися.

І враз де й ділася вранішня тиша — застукали двері, залунали голоси, затупотіли ноги.

— Ну ось! Ну ось! Аж легше стало! Бо я вже був не на жарт стривожився! — мовив сам до себе Будинок, слухаючи, як Джейн з Майклом і Близнята залопотіли ногами, збігаючи вниз по сходах.

Мері Поппінс на хвилину спинилася в передпокої й поглянула на себе в дзеркало.

— Ой, ходімо вже, Мері Поппінс! Усе на вас гаразд! — нетерпляче скрикнув Майкл.

Вона рвучко обернулася до нього. Обличчя її було сердите, обурене й здивоване водночас.

Оце сказав! Усе гаразд! Усе гаразд та й тільки —коли на ній її синій жакет із срібними ґудзичками, на шиї золотий медальйон, а під пахвою парасолька з головою папуги на кінці держачка!

Мері Поппінс пирхнула.

— Чого ж від тебе й сподіватись? Це й так диво! —різко промовила вона. Видно було, що Майклове зауваження не справило їй аж ніякої приємності.

Але Майкл був такий заклопотаний своїм, що нічого не помітив.

— Ходімо, Джейн! — вигукнув він, аж пританцьовуючи з нетерплячки. — Я вже просто не можу! Ходім швидше!

Вони удвох побігли вперед, не дочекавшись, поки Мері Поппінс умостить Близнят у візок.

Ось вони вибігли за хвіртку й подались туди, де мала бути Карусель. Від Парку долинула приглушена химерна музика — так, ніби там, далеко, вертячись, дзижчала незвичайна дзиґа.

— Добрий день! То як наше здоров'ячко! — привітав їх пискливий голос міс Жайворон. Вона вела Вуличкою своїх собак.

І, не чекаючи на відповідь, міс Жайворон повела далі:

— Напевне, біжите на Карусель! Ми з Ендрю й Віллебі оце повертаємося звідти. Така чудова розвага! Так усе пристойно, чисто! І така чемна обслуга!

Міс Жайворон побігла далі. Собаки обіч неї аж перекидалися з радощів.

— Щасливо! Щасливо! — гукнула вона, ще раз озирнувшись, і зникла за рогом.

— Команда, всі до помп! Налягай, хлопці! — долинув від Парку добре знайомий голос, і в брамі показався Адмірал Бум. Увесь розчервонілий, він завзято витанцьовував матроський танок.

— Йо-го-го — і плящина рому! Адмірал проїхався на Каруселі! Роздайсь, море! Креветки й молюски! Мов тобі далеке плавання! — привітав він дітей.

— 1 ми — на Карусель! — радісно гукнув Майкл.

— Що? І ви також? — Адмірал хтозна-як здивувався.

— Авжеж! — заявила Джейн.

— То, може ж, хоч не назовсім? — Адмірал якось чудно поглянув на Мері Поппінс.

— Прокатаються, ласкавий добродію, — манірно мовила вона.

— А! Он як! Ну, щасливо! — сказав Адмірал несподівано лагідним голосом.

І раптом, на превеликий подив дітям, він виструнчився, приклав руку до кашкета і хвацько віддав Мері Поппінс честь.

— Уу-уу-ум! — тут-таки просурмив він у хустину.— Вітрила напинай! Якір підняти! І — прощавай, миленька, прощавай!

І, помахавши рукою, він вихилясом подався по тротуару, голосно виспівуючи:

Кожна дівчинонька любить моряка!

— А чому він сказав: "Прощавай!" і назвав вас "Миленька"? — спитав Майкл, ідучи поруч Мері Поппінс і збентежено дивлячись услід Адміралові.

— Бо для нього я — Людина, Гідна Шани! — відрізала Мері Поппінс.

Але очі її дивилися ніжно і замріяно.

Джейн знов чомусь стало сумно і тяжко на серці.

"Ну що, ну що може статися?" — занепокоєно питалася вона сама себе. Потім торкнулася руки Мері Поппінс, яка везла візок, і відчула полегкість — така тепла і надійна здалася дівчинці та рука.

"Яка ж я дурненька! — нишком сказала собі Джейн. — Нічого лихого не може статися!"

І вона, вже спокійніше, заквапилася поруч із візком до Парку.

— Постривайте хвилинку! Постривайте! — пролунав позаду задиханий голос.

— О! — сказав, обернувшись, Майкл. — Та це ж міс Персіммон!

— А от і ні! — засапано вимовила міс Персіммон.— Це — місіс Перук!

І вона, зашарівшись, подивилася на містера Перука. Він стояв поруч неї, сором'язливо всміхаючись.

— Сьогодні хіба п'ятниця? — раптом спитала Джейн.

— Та ні! На щастя, ні! — квапливо сказав містер Перук. — Ми... е-е-е... просто прийшли по... Ох, Мері, добрий день!

— О, дядьку Альберте! Добрий день!

Всі троє потисли одне одному руки. То ти зібралася на Карусель? — спитав містер Перук.

— Атож. Ми всі туди.

— Усі? — брови містера Перука підскочили аж до чуба — так він здивувався.

— Нехай і вони прокатаються! — кивнула Мері Поппінс на дітей. — Сидіть спокійно, будь ласка! — підняла вона голос на Близнят, які мало не вистрибували з візка. — Ви ж не Миші з Цирку!

— О, розумію! А тоді... зійдуть? Ну... Бувай, Мері, і — bon voyage! Містер Перук дуже церемонно підняв над головою капелюха.

— На все вам добре, і... дякую, що прийшли! — сказала Мері Поппінс, зграбно вклонившись містерові й місіс Перук.

— А що це — bon voyage? — запитав Майкл, озираючись через плече, як даленіли постаті пухкого, кругленького містера Перука й випростаної, тонкої місіс Перук.

— "Щасливої подорожі". Якої не буде в тебе, коли ти не підеш швидше! — пояснила йому Мері Поппінс.

Він прискорив ходу.

Музику стало чути дужче, загриміли барабани, кличучи всіх до себе.

Мері Поппінс майже побігла і ось уже завернула візок у Паркову браму. Та несподівано побачила перед собою на асфальті малюнки і зупинилася.

— Чого це ми стали? — сердито прошепотів Майкл. — Так ми ніколи не доїдемо!

Художник саме скінчив малювати кольоровою крейдою натюрморт із фруктів: яблуко, грушу, сливу й банан — і якраз підписував унизу:

"Візьми покуштуй!"

— Е-гм! — тихесенько кашлянула Мері Поппінс. Чоловік умить зірвався на рівні ноги, і Джейн з

Майклом побачили, що то великий приятель Мері Поппінс — Художник, Змушений Продавати Сірники.

— Мері! Нарешті! Я чекаю тут цілий день!

Мері Поппінс здавалася і засоромленою і щасливою водночас.

— Знаєш, Берте, ми — на Карусель, — сказала вона, зашарівшись.

Він кивнув головою.

— Я знав, що ти неодмінно прийдеш. А вони поїдуть з тобою? — спитав він, показуючи на дітей.

Мері Поппінс загадково похитала головою.

— Прокатаються тільки, — відповіла вона.

— О! — Він скривився. — Розумію.

Майкл був зовсім спантеличений. "А що ж усі роблять на Каруселі, коли не катаються!"— не міг він збагнути.

— Який чудовий натюрморт у тебе вийшов! — захоплено сказала Мері Поппінс.

— Пригощайтеся! — весело підхопив Продавець Сірників.

І раптом, на очах у вражених дітей, Мері Поппінс нахилилася, взяла з асфальту намальовану сливу й надкусила трохи.

— А ти не покуштуєш? — обернувся Художник до Джейн?

Вона тільки дивилася на нього.

— Хіба в мене вийде?

їй здавалось, що це взагалі неможливо.

— А ти спробуй!

Джейн нахилилася до яблука, і воно так і скочило їй у руки. Вона надкусила його червоний бік. Яблуко було дуже смачне.

— Як ви це робите? — приголомшено спитав Майкл.

— Це не я, — сказав Художник. — Це — Вона! — Він кивнув на Мері Поппінс, яка, гордовито випроставшись, стояла біля візочка. — Це буває тільки тоді, коли схоче вона, ось у чім річ!

І він нахилився, взяв з асфальту намальовану грушу й подав Майклові.

— А ви? — завагався Майкл: хоч йому й кортіла груша, та він намагався бути чемним.

— За мене не турбуйся, — сказав Художник. — Я собі завжди можу намалювати ще!

І з цими словами взяв банан, розломив його навпіл і простяг обом Близнятам.

їх невідступно кликала дзвінка, весела музика.

— Ну, Берте, нам час! — заквапилася Мері Поппінс, поклавши кісточку з сливи поміж стовпчиками Паркової огорожі.

— Тобі неодмінно треба йти?— засмучено спитав Берт. — Ну, що ж, бувай, моя голубко! І нехай тобі щастить!

— Та ви ж іще побачитеся з ним, правда? — спитав Майкл, пробігаючи слідом за Мері Поппінс у Паркову браму.

— Може, побачуся, а може, й ні, — коротко сказала вона. — Це справа не твоя!

Джейн оглянулася.

Продавець Сірників стояв біля своєї коробки з кольоровою крейдою, прикипівши очима до постаті Мері Поппінс, що вже увійшла в браму.

— Якийсь дивний сьогодні день! — насуплено промовила Джейн.

Мері Поппінс пильно глянула на неї.

— І що ж у ньому такого дивного?

— Ну... всі тільки й кажуть "Бувай!" і так якось чудно на вас дивляться!

— Казаному краю нема! — урвала її мову Мері Поппінс. — І дивитись нікому не заборонено, так чи ні?

Джейн промовчала. Вона ж добре знала: дарма розпитувати про щось Мері Поппінс — однаково нічого не допитаєшся.

Дівчинка зітхнула. А що вона й сама не знала, чому зітхає, то раптом кинулася бігти, — переганяючи Майкла, й Мері Поппінс, і візочок, — туди, де грала музика.

— Зачекай на мене! Зачекай на мене! — гукнув Майкл, поспішаючи за нею.

А за ним чимдуж покотився візок, який везла Мері Поппінс.

На галявині, оточеній липами, стояла Карусель. Вона була нова-новісінька, уся так і сяяла, так і виблискувала, а коники на мідних стоячках так і поривались уперед. На вершечку лопотів смугастий прапорець, та й уся Карусель була оздоблена золотими візерунками з срібним листям, барвистими пташками й зірочками. Одне слово, вона була така, як казала міс Жайворон, навіть краща.

Коли вони підійшли, Карусель закрутилась повільніше і зупинилася. Парковий Доглядач, ніби він був тут начальник, притримав її за один з мідних стоячків.

— Проходьте сюди, сюди! Три пенси один тур! — поважно гукав він.

— Я знаю, на якого мені коня сісти! — сказав Майкл і кинувся до синьо-червоного коника, у якого спереду на золотому пасочку було написане його ім'я — Прудконогий. Майкл видерся йому на спину і вхопився за мідний стоячок.

— Смітити заборонено! Дотримуйте правил! — метушливо загукав Доглядач, коли Джейн пробігала повз нього.

— А моя — Стріла! — крикнула Джейн і вилізла на баского білого коня, ім'я якого стояло на червоному пасочку у нього на грудях.

Мері Поппінс узяла з візочка Близнят і посадила Барбару поперед Майкла, а Джона позаду Джейн.

— Які вам квитки — на пенні, на два, на три, на чотири чи на п'ять? — спитав Карусельник.

— По шість пенні! — сказала Мері Поппінс, подаючи йому чотири шестипенсовики.

— Смітити заборонено! — гукнув Доглядач, позирнувши на квитки в руках у Мері Поппінс.

— А ви з нами не поїдете? — крикнув Майкл до Мері Поппінс.

— Тримайся як слід, будь ласка! Тримайсь міцніш! Я поїду другим разом! — буркнула Мері Поппінс.

Пролунав свисток. Знов заграла музика. І коники поводі-поволеньки рушили.

— Тримайтесь, будь ласка, добре! — суворо наказала Мері Поппінс.

Вони послухалися. Дерева попливли повз них. Мідні стоячки заходили то вгору, то вниз. Призахідне сонце облило дітей сліпучим промінням.

— Дужче тримайтеся! — знов почули діти голос Мері Поппінс.

Вони вхопилися за стоячки ще міцніше.

Дерева закрутилися швидше — Карусель розганялася. Майкл міцніше обхопив руками Барбару. Джейн сягнула рукою назад і добре тримала Джона. І — поїхали, все швидше й швидше. Вітер маяв їхнім волоссям і холодив щоки. Невтомно мчали Прудконогий і Стріла з дітьми на спинах, і весь Парк, хилячись і гойдаючись, закружляв-замиготів довкола них.

Здавалося, вони ніколи вже не спиняться, здавалося, зник час, зник цілий світ — було тільки ясне кружало світла і прудкі барвисті коники.

Сонце зайшло, і на землю злетіли сутінки. А діти все мчали дедалі швидше, аж поки земля в їхніх очах злилася з небом в одне ціле і шалено завертілася круг них, гудучи, мов велетенська дзига.

Ніколи Джейн і Майклові, Джонові й Барбарі вже не відчути так близько від своїх сердець велетенського серця світу, як під час цієї незабутньої поїздки. І вони ніби якимось чином знали це.

"Ніколи! Вже більше ніколи!" — неначе співало щось у їхніх душах, під дзвінке кружляння землі й неба, у дедалі глибших сутінках.

І несподівано діти помітили, що дерева довкола — то вже не суцільна зелена смуга, бо з неї проступили стовбури. Небо вже відділилось від землі, і Парк уже не мигтів перед очима. Тихше й тихше посувались коні. Аж ось Карусель спинилася.

— Сюди! Сюди! Три пенси за тур! — гукав десь віддалік Парковий Доглядач.

Усі четверо позлазили з Каруселі, затерплі від довгого катання. Але очі їхні сяяли і голоси тремтіли від щастя.

— Ой, яка краса, яка краса, яка краса! — гукала Джейн, садовлячи Джона у візочок і дивлячись на Мері Поппінс променистими очима.

— Якби можна було отак кататись, і кататись, і кататись! — вигукнув Майкл, посадивши Барбару у візочок біля Джона.

Мері Поппінс поглянула на них. Очі її в сутінках здавалися напрочуд лагідними й добрими.

— Усе гарне зрештою кінчається! — промовила вона вже вдруге цього дня.

Тоді труснула головою і поглянула на Карусель.

— Тепер я! — весело сказала вона, зупинилася на мить і щось дістала з візочка.

Потім випросталася і постояла ще якусь хвилину, дивлячись на дітей тим своїм дивним поглядом, який неначе сягав у саму душу й читав найглибші думки.

— Майкле, — промовила вона, легенько торкнувшись рукою до його щоки. — Будь добрим хлопчиком!

Він стривожено підняв на неї очі. Що це вона робить? У чому річ?

— Джейн! Доглядай Майкла і Близнят! — сказала Мері Поппінс. І, взявши руку Джейн, поклала її на ручку візка.

— Сідайте! Сідайте! — загукав Контролер. На Каруселі засвітилися вогні.

Мері Поппінс повернулася.

— Іду! — гукнула вона, махнувши парасолькою з головою папуги на кінці держачка.

Вона метнулася крізь смужку темряви, що пролягла між дітьми й Каруселлю.

— Мері Поппінс! — скрикнула Джейн тремтячим голосом. Бо їй раптом, не знати чому, зробилося страшно.

— Мері Поппінс! — закричав і Майкл, зненацька й собі злякавшись.

Але Мері Поппінс ніби й не чула того крику. Вона легко скочила на платформу і, сівши на сірого в яблуках коня, що звався Карамель, гордо випросталася на сідлі.

— В один кінець чи й назад? — запитав Контролер.

Вона, здавалось, хвилину зважувала. Поглянула на дітей, тоді на Контролера.

— Хтозна, — промовила вона задумливо. — Ану ж згодиться? Давайте туди й назад.

Контролер пробив дірочку в зеленому квитку і подав його Мері Поппінс. Джейн з Майклом помітили, що він не взяв з неї грошей.

Знову заграла музика, спершу тихенько, а далі голосніше, впевненіше, переможніше. Барвисті коники повільно рушили.

Мері Поппінс, гордовито випростана, задивлена вперед, проїхала повз дітей. Під пахвою в неї була парасолька з головою папуги на кінці держачка. Руками в рукавичках вона трималася за мідний стоячок. А перед нею, на спині в коня...

— Майкле! — скрикнула Джейн, ухопивши брата за руку. — Ти бачиш? Вона, мабуть, була у візку. її сумка!

Майкл придивився.

— Ти думаєш?.. — прошепотів він. Джейн кивнула головою.

Але ж... медальйон на ній! Ланцюжок цілий! Я добре бачив!

Близнята у візочку позад них запхикали, та Джейн з Майклом не звернули на них уваги. Очима, повними тривоги, вони прикипіли до Каруселі.

А Карусель уже розігналася. Діти більше не розрізняли, де Прудконогий, а де Стріла. Все для них злилося в рухливе кружало яскравого світла, — усе, крім темної, гордовито випростаної постаті на тому кружалі, яка то наближалася до них, то знов зникала.

А музика грала усе голосніше, усе шаленіше. І Карусель кружляла усе швидше й швидше. Ось знову до дітей наблизилася темна постать на сірому в яблуках коні. І цього

разу, коли вона порівнялась з ними, щось ясне, блискуче зсунулося в неї з шиї, полетіло донизу і впало біля їхніх ніг.

Джейн нахилилася і підняла його. То був золотий медальйон на уривку ланцюжка.

— То це справді, справді! — Майкл зайшовся плачем. — Ох, відкрий його, Джейн!

Вона тремтячими пальцями натиснула на замочок, і медальйон розщібнувся. Мерехтливе світло від Каруселі впало на скло, і діти побачили під ним намальовані власні обличчя, що обквітчали гордовиту голову з рівним чорним волоссям, суворими синіми очима, рум'яними щоками і трохи задертим, наче в дерев'яної ляльки, носом.

— Джейн, Майкл, Джон, Барбара та Аннабел Бенкс і Мері Поппінс, —прочитала Джейн підпис унизу.

— То он у ньому що було! — жалібно сказав Майкл, коли Джейн закрила медальйон і поклала в кишеню. Тепер він твердо знав, що сподіватись більше нема на що.

Вони обернулися до Каруселі. Очі їм засліпило світло, у голові запаморочилося від шаленого кружляння Каруселі. Коники вже просто літали, а не бігали, а музика лунала на всю силу.

І раптом сталося щось дивовижне. Під оглушливі звуки сурм, набираючи дедалі більшого розгону, Карусель зненацька відірвалась від землі! Все вище й вище підіймалася вона, все дужче літали кружка барвисті коні, і між ними Карамель з Мері Поппінс на спині. Вертке світло золотило листя вже на вершечках дерева.

Полетіла! — сказав Майкл.

Ох, Мері Поппінс, Мері Поппінс, верніться, верніться! — загукали діти, здіймаючи до неї руки.

Але вона не дивилася на них і, здавалося, не чула їхніх голосів.

— Мері Поппінс! — востаннє відчайдушно гукнули вони.

Але відповіді не було.

Карусель знялася вже аж геть понад дерева і, кружляючи, летіла кудись у зоряне небо. Вона все даленіла й даленіла, все меншала й меншала, аж поки постать Мері Поппінс стала ледве помітною темною цяточкою на світляній плямі.

Аж ось і Карусель зробилася просто маленькою мерехтливою плямкою на небі — ніби незвично великою зіркою.

Майкл шморгнув носом і почав шукати хусточку.

— У мене шия затерпла, — пояснив він.

Але коли Джейн на мить відвернулася, він похапцем витер очі.

Джейн тільки стиха зітхнула, дивлячись у небо. Потім стала дивитись в інший бік.

— Час додому, — промовила вона, згадавши, що наказувала їй Мері Поппінс.

— Сюди проходьте! Три пенси квиток! Доглядач, що відносив позбиране сміття, знов підійшов ближче. Він поглянув на те місце, де щойно стояла Карусель, і на мить остовпів. Потім озирнувся і тільки рота роззявив. Тоді задер голову, і очі його полізли на лоба.

— Гей, слухайте! — загаласував він. — Це не дозволяється! Тут тобі була — й тут тобі зникла! Це — порушення правил! — Він щосили посварився кулаком у небо. — Я ще зроду такого не бачив! Навіть як був малим! Я напишу рапорт! Я Лорд-Мерові поскаржуся!

Діти мовчки рушили геть з Парку. Від Каруселі не залишилося ані сліду на траві, ані ямочки на землі. Ніде не було нікого видно, тільки Доглядач Парку стояв серед безлюдного зеленого моріжка і викрикував свої погрози у небо.

— Вона взяла квиток назад, — озвався Майкл, тихо ступаючи обік візочка. — Як ти думаєш, виходить — вона ще повернеться?

Джейн подумала хвилинку.

— Може. Якщо ми дуже на неї чекатимемо, — повільно промовила вона.

— Так, може!.. — сказав Майкл, тихенько зітхнувши, і за цілу дорогу додому не озвався більше й словом.

— Оце новина! Оце новина! Оце новина! Містер Бенкс від хвіртки побіг бігом і ввірвався в

передпокій.

— Гей! А де ви всі? — гукнув він і метнувся нагору, перескакуючи по три східці зразу.

— Що сталося? — вибігла йому назустріч місіс Бенкс.

— Найбільше диво в світі! — вигукнув він і рвучко відчинив двері до Дитячої. — З'явилася нова зірка! Я почув про це дорогою додому. Найбільша з Усіх Відомих Досі. Я позичив у Адмірала Бума підзорну трубу, щоб ви всі подивилися на нову зірку. Ось погляньте!

Він підбіг до вікна і приставив підзорну трубу до очей.

— Бачу! Бачу! — аж підскочив він. — Он вона! О диво! О краса! О чари! О самоцвіт! Сама поглянь! — Він простяг підзорну трубу місіс Бенкс.

— Діти! — гукнув він. — З'явилась нова зірка!

— Я знаю... — почав Майкл. — Тільки то не справжня зірка. То...

— Ти знаєш? Не справжня зірка? Що за вигадки?

— Не зважай. Він ще дурненький! — промовила місіс Бенкс. — Ну, то де ж вона, та твоя зірка? О, бачу, бачу! Яка ж гарна! Мабуть, найясніша на все небо! 1 звідки вона взялася? Ідіть подивіться, діти!

Вона подала підзорну трубу Джейн, а потім Майклові, і кожне з них виразно побачило барвистих ко-

ней у кружку, мідні стоячки, темну пляму, яка ще кілька разів майнула по колу перед їхніми очима й знову зникла.

Діти мовчки поглянули одне на одного. Вони знали, що та темна плямка — то ошатна струнка постать у синьому пальті з срібними ґудзичками, солом'яному капелюшку на голові й знайомою парасолькою під пахвою. Вона спустилася з неба і туди ж відлетіла. Нічого цього Джейн з Майклом не могли нікому пояснити, бо знали: в Мері Поппінс було щось таке, чого взагалі не поясниш.

У двері постукали.

— Вибачте, пані, — сказала місіс Брілл, влетівши до кімнати з розчервонілим обличчям, — але, я гадаю, вам треба це знати. Ця Мері Поппінс знов пішла собі.

— Як-то пішла? — не повірила місіс Бенкс.

— Геть зовсім! — переможно сказала місіс Брілл. — Не сказавши й слова на прощання. Точнісінько, як і минулого разу. З розкладним ліжком і отією своєю сумкою! Навіть альбома з листівками не покинула на згадку. Отак!

— О Господи, Господи! — озвалась місіс Бенкс. — Така морока! Така легковажність, така... Джордже! Мері Поппінс знов пішла від нас!

— Що? Хто? Мері Поппінс? Та нехай собі! Зате он на небі нова зірка!

— Нова зірка не купатиме й не одягатиме дітей! — сердито сказала місіс Бенкс.

— Зате вона вночі дивитиметься у їхнє вікно! — безжурно сказав містер Бенкс. — А це трохи більше важить, аніж умивання й одягання.

Він знову взявся до підзорної труби. Джейн з Майклом підійшли і, притулившись до нього, задивились у вечірнє небо.